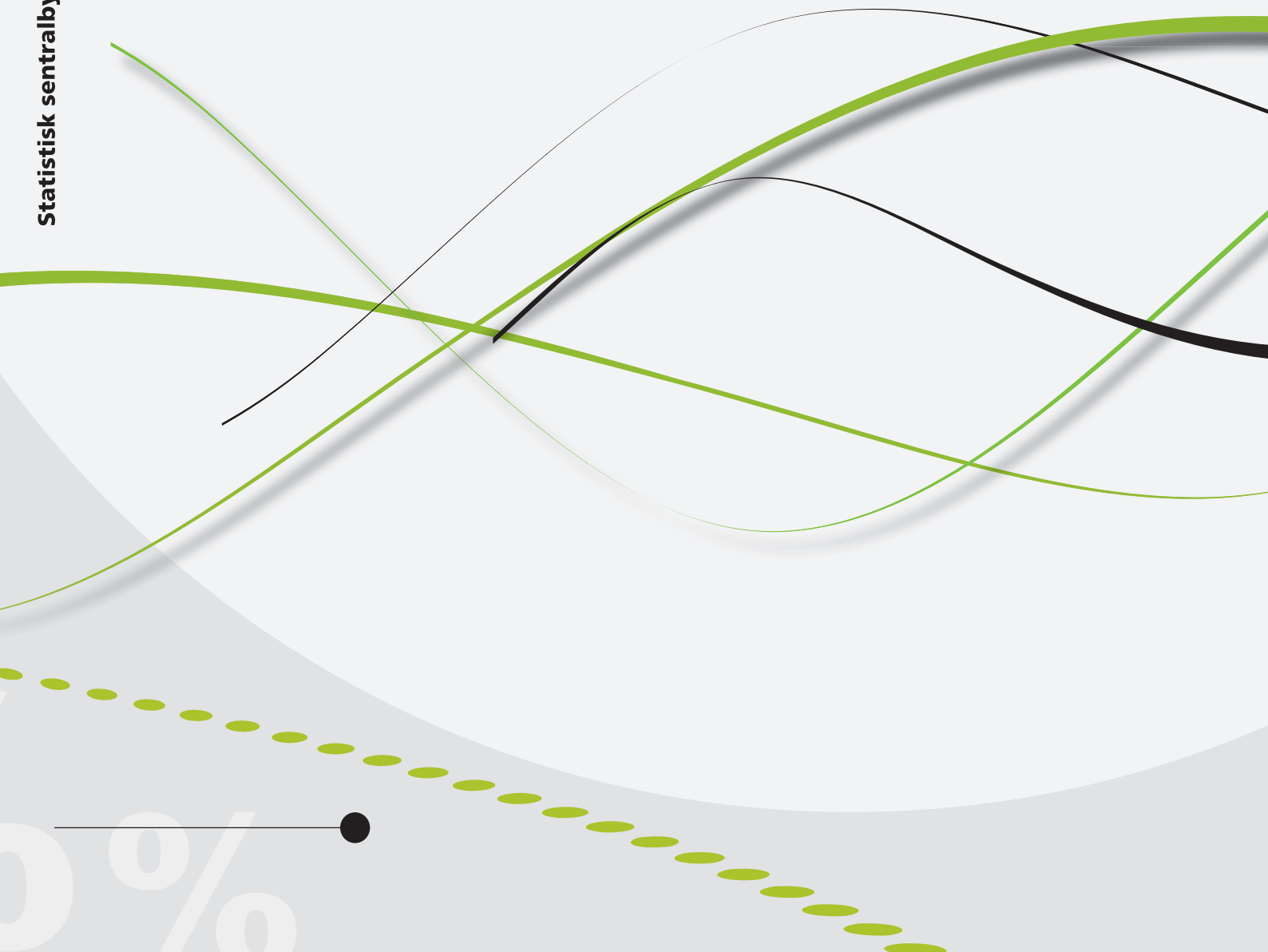

Birgit Bjørkeng

Livslang læring 2008-2015

Resultater fra Lærevilkårsmonitoren

Birgit Bjørkeng

Livslang læring 2008-2015

Resultater fra Lærevilkårsmonitoren

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Publisert 8. januar 2016

ISBN 978-82-537-9276-7 (trykt)
ISBN 978-82-537-9277-4 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Desimaltegn	,

Forord

Denne rapporten presenterer deskriptiv statistikk fra Lærevilkårsmonitoren i perioden 2008 til 2015. Rapporten omhandler voksnes deltakelse i formell utdanning, ikke-formell opplæring og uformell læring i arbeidslivet.

Publikasjonen er finansiert av Kunnskapsdepartementet.

Rapporten er utarbeidet av Birgit Bjørkeng ved Seksjon for utdanningsstatistikk med bidrag fra Kjartan Steffensen, mens Inger Håland og Julie Margrethe Slensvik ved Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk har produsert tallgrunnlaget.

Statistisk sentralbyrå, 9. desember 2015.

Christine Meyer

Sammendrag

Rapporten presenterer deskriptiv statistikk fra Lærevilkårsmonitoren, som er en årlig tilleggsundersøkelse til Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) i første kvartal. Formålet med Lærevilkårsmonitoren er å undersøke forhold som påvirker voksnes muligheter for læring. Resultatene som beskrives i denne rapporten er fra perioden 2008 til 2015.

Spørsmålene i Lærevilkårsmonitoren omhandler blant annet deltakelse i formell utdanning og ikke-formell opplæring siste 12 måneder.

Resultatene fra Lærevilkårsmonitoren viser at nesten sju av ti sysselsatte har arbeid som i stor grad krever at de lærer seg nye ting, og nesten åtte av ti oppgir at de har gode læringsmuligheter i jobben sin. Rundt tre av fem sysselsatte har både høye krav til å lære seg nye ting i arbeidshverdagen, og samtidig gode muligheter til å lære nye ting. En slik kombinasjon av høye læringskrav og gode læringsmuligheter kan betegnes som læringsintensivt arbeid.

Om lag 42 prosent i alderen 15 til 66 år hadde i 2015 deltatt i ikke-formell opplæring (kurs, seminarer og konferanser der opplæring er hovedformålet med deltagelse) i løpet av siste 12 måneder. Dette utgjør i underkant av 1,5 millioner personer. De fleste deltar i jobbrelatert ikke-formell opplæring, og andelen som deltar er langt høyere blant sysselsatte enn blant ikke-sysselsatte. Det er ofte bedriften som står for opplæringen. Personer med høyere utdanning og personer i akademiske yrker og lederyrker deltar oftest.

Om lag ni prosent av sysselsatte voksne over 25 år har vært innom det formelle utdanningssystemet siste 12 måneder¹, noe som utgjør over 200 000 personer. Blant disse var 83 000 menn og 118 000 kvinner, en kvinneandel på 58 prosent. Forskjellene i deltakelse mellom menn og kvinner er mest markert blant sysselsatte i alderen 35 år eller eldre.

19 prosent av sysselsatte i alderen 25-34 år har deltatt i formell utdanning siste 12 måneder. For sysselsatte i aldersgruppen 35 år og eldre er tilsvarende andel på 7 prosent.

¹ Det er viktig å merke seg at status for sysselsetting er basert på situasjonen i en bestemt uke, mens spørsmål om deltagelse i utdanning og opplæring refererer til siste 12 måneder. Personer som var sysselsatte i referanseuken har dermed ikke nødvendigvis vært sysselsatte på det tidspunktet opplæringen foregikk.

Abstract

The purpose of this report is to present descriptive statistics from the Learning Conditions Monitor (Lærevilkårsmonitoren), a supplementary survey to the Labour Force Survey (LFS) running in the first quarter each year. The purpose of the Learning Conditions Monitor is to investigate factors that influence adult learning opportunities. The results described in this report are from the period 2008 to 2015.

The survey has a net sample of about 12 000 respondents aged 15 to 66 years, and questions include a mapping of respondents' participation in formal education and non-formal education and training in the past 12 months.

Almost seven out of ten persons employed have work requiring them to continuously learn new things, and almost eight out of ten say they have good learning opportunities in their job. Around three out of five employees face high demands to learn new things in their daily work combined with good opportunities for such learning. This combination of high learning requirements and good learning opportunities can be described as learning-intensive work.

42 percent aged 15 to 66 years (i.e. just under 1.5 million people) participated in non-formal education and training in the past year. Non-formal education and training is commonly job-related, and the proportion who participate is far higher among employed than among non-employed. The employer is often the provider of such non-formal education and training. Individuals with tertiary educational attainment, and people in academic professions or management positions, participate in non-formal education and training to a larger extent than others.

Approximately nine percent of employed adults over 25 years (i.e. 200 000 people) studied in the formal education system in the last 12 months. Employed women participate to a larger extent than employed men, both in the age group 25-34 years and 35 years and above.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
Innhold	6
1. Innledning	7
1.1. Bakgrunn.....	7
1.2. Data	7
1.3. Begrepsavklaringer	8
2. Deltakelse i formell utdanning	9
2.1. Kvinner deltar i større grad enn menn.....	9
2.2. En av ti i alderen 35-44 år har deltatt i formell utdanning	9
2.3. Blant de yngste har et flertall av de sysselsatte deltatt i utdanning siste 12 måneder.....	10
2.4. Over 200 000 voksne sysselsatte i formell utdanning	11
2.5. Høyere deltakelse blant deltidssysselsatte	15
3. Ikke-formell opplæring	17
3.1. Deltar av jobbrelaterte årsaker	17
3.2. Høyt utdannede deltar oftest.....	18
3.3. Lavest deltakelse blant deltidssysselsatte og midlertidig ansatte	20
4. Uformell læring i arbeidet	24
4.1. Flertallet har høye krav til læring... ..	24
4.2. ...og gode læringsmuligheter	25
4.3. Tre av fem har læringsintensivt arbeid	26
5. Videregående utdanning og deltakelse	28
Referanser	32
Vedlegg A: Figurgrunnlag	33
Vedlegg B: Spørreskjema for Lærevilkårsmonitoren 2015	37
Figurregister	39

1. Innledning

Denne rapporten presenterer resultater fra Lærevilkårsmonitoren fra 2008 til 2015. Lærevilkårsmonitoren er en spørreundersøkelse som gjennomføres i første kvartal hvert år, og formålet med undersøkelsen er å kartlegge forhold som påvirker voksnes læring og kompetanseutvikling.

1.1. Bakgrunn

Noe av bakgrunnen for at Lærevilkårsmonitoren ble startet i 2003 var økt oppmerksomhet rundt *livslang læring*. Dette er et begrep som er blitt benyttet siden 1970-tallet, og som har vært særlig aktuelt i Norge siden rundt årtusenskiftet. I Stortingsmelding nr. 42 (1997-98) om Kompetansereformen brukes begrepet livslang læring om «*all organisert og uorganisert læring gjennom hele livet, og inkluderer formell utdanning så vel som uformell læring gjennom arbeid og andre aktiviteter.*» (Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet 1998).

Et viktig element i livslang læring er altså læringsaktivitet som skjer i voksen alder. Voksnes læring og kompetanse er et viktig satsningsområde for norske myndigheter, blant annet vil regjeringen Solberg i 2015 legge fram Stortingsmeldingen *Livslang læring og utenforskap* med fokus på voksne som har svake grunnleggende ferdigheter. Norge har også som første land deltatt i prosjektet OECD Skills Strategy, der OECD i samarbeid med flere departementer og andre norske aktører har undersøkt om Norge utvikler riktig kompetanse og om kompetansen brukes godt nok. Resultatene fra prosjektet er både en kartlegging av kompetansepoltiske utfordringer og en kompetansepoltisk strategi, som ble frigitt i 2014 (OECD 2014a og OECD2014b). Bakgrunnen for gjennomføringen av Skills Strategy-prosjektet er at både Norge og OECD vurderer utviklingen av kompetanse i befolkningen som et viktig felt, fordi det kan bidra til økt verdiskapning og et mer fleksibelt arbeidsliv. I tillegg vil livslang læring kunne gi enkeltindividene høyere livskvalitet.

I et internasjonalt perspektiv deltar norske voksne ofte i utdanning og opplæring. Norge har i 2007 og 2012 deltatt i EU-undersøkelsen Adult Education Survey, som har som mål å kartlegge voksnes deltakelse i ulike opplæringsaktiviteter. Undersøkelsen viser at norske voksne i alderen 25 til 64 år har høy deltakelse i opplæring sammenlignet med andre europeiske land. 2011-tallene fra Eurostat viste at mens 40 prosent av voksne i EU hadde deltatt i utdanning eller opplæring det siste året, gjaldt dette 60 prosent av norske voksne. Høy deltakelse i opplæring er en karakteristikk som deles av de nordiske landene.

1.2. Data

Datagrunnlaget i denne rapporten er hentet fra Lærevilkårsmonitoren. Lærevilkårsmonitoren er et tillegg til Arbeidskraftundersøkelsen (AKU), en kvartalsvis undersøkelse som har blitt gjennomført av Statistisk sentralbyrå siden 1972. Formålet med AKU er å gi informasjon om utviklingen i sysselsetting og arbeidsledighet, og om ulike befolkningsgruppers tilknytning til arbeidsmarkedet. Tilleggsundersøkelsen Lærevilkårsmonitoren ble utviklet av forskningsstiftelsen Fafo, støttet av Kunnskapsdepartementet. Undersøkelsen ble gjennomført for første gang i 2003. Den ble deretter gjennomført årlig fra 2004 til 2006, men ble ikke gjort i 2007 på grunn av at den til en viss grad overlappet med Adult Education Survey. Siden 2008 har Lærevilkårsmonitoren blitt gjennomført en gang i året, og undersøkelsen har hatt om lag samme form i perioden 2008 til 2015.

AKU er en intervjuundersøkelse hvor datafangsten skjer per telefon (Bø og Håland 2015). Undersøkelsen går til et representativt utvalg av alle bosatte personer i alderen 15-74 år. Til sammen utgjør utvalget i AKU om lag 24 000 personer per kvartal. Spørsmålene i Lærevilkårsmonitoren stilles kun i første kvartal, til et

utvalg av respondentene i AKU som utgjør om lag 12 000 personer. Lærevilkårsmonitoren er rettet mot personer i alderen 15 til 66 år, men spørsmål om deltakelse i formell utdanning stilles ikke til personer over 60 år. Dette skyldes at svært få i den eldste aldersgruppen tar formell utdanning.

Svarprosenten er relativt høy sammenlignet med mange andre personundersøkelser, og ligger på om lag 80 prosent. Undersøkelsen vektet for å ta hensyn til frafall.

1.3. Begrepsavklaringer

Per første kvartal 2015 er det om lag 3,5 millioner personer i alderen 15 til 66 år som er bosatt i Norge. Av disse er i overkant av 2,5 millioner personer **sysselsatte**, som i denne rapporten **innebærer at** de utførte inntektsgivende arbeid av minst én times varighet i referanseuka, eller at de har et slikt arbeid, men var midlertidig fraværende pga. sykdom, ferie, lønnet permisjon eller lignende. Personer som er inne til førstegangs militær- eller siviltjeneste, regnes som sysselsatte. Personer på sysselsettingstiltak med lønn fra arbeidsgiver klassifiseres også som sysselsatte, til forskjell fra personer på andre typer tiltak (kvalifiseringstiltak), hvor det bare utbetales en kursstønad eller lignende.

Deltakelse innebærer her at respondentene svarer at de har deltatt i det aktuelle tilbudet i løpet av de siste 12 månedene. Dersom ikke annet er oppgitt, refereres det til 2015-tallene. Det vil si at respondenten oppgir å ha deltatt i løpet av det siste året før referanseuken i første kvartal 2015.

Formell utdanning (kap. 2 i rapporten) omfatter all offentlig godkjent utdanning som leder til formell kompetanse. Dette inkluderer grunnskole, moduler, årskurs, fagbrev eller studiekompetanse på videregående skoles nivå (inkludert lærlingepraktis), offentlig godkjent fagskoleutdanning, utdanning som gir studiepoeng ved høgskole eller universitet og godkjent videreutdanning som gir spesialisering for profesjoner (for eksempel spesialisering innen medisin).

Ikke-formell opplæring (kap. 3 i rapporten) omfatter kurs, seminarer og konferanser der opplæring er hovedformålet med deltagelse.

Uformell læring (kap. 4 i rapporten) i arbeidslivet er den læringen som skjer i arbeidshverdagen, som ikke er formell utdanning eller ikke-formell opplæring. Begrepet brukes dermed om den kunnskapen man tilegner seg på egen hånd, utenom organiserte utdannings- og opplæringstilbud.

En person kan sies å ha et **læringsintensivt arbeid** dersom de både opplever høye krav til å lære seg nye ting i arbeidet, og samtidig har gode muligheter til å erverve nødvendig kunnskap og ferdigheter på jobben. Lærevilkårsmonitoren viser at om lag 60 prosent av de sysselsatte har læringsintensivt arbeid.

Det er viktig å merke seg at spørsmålene om deltakelse gjelder siste 12 måneder, mens sysselsettingsstatus gjelder referanseuken. Det vil si at deltakelsen kan ha skjedd på et tidspunkt der sysselsettingsstatus var en annen enn det den er oppgitt til her. Utslagene av denne forskjellen i referansetidspunkt vil trolig være større for unge mennesker som nylig har startet i en jobb/har løsere tilknytning til arbeidsmarkedet, enn for sysselsatte i 30-årsalderen og oppover.

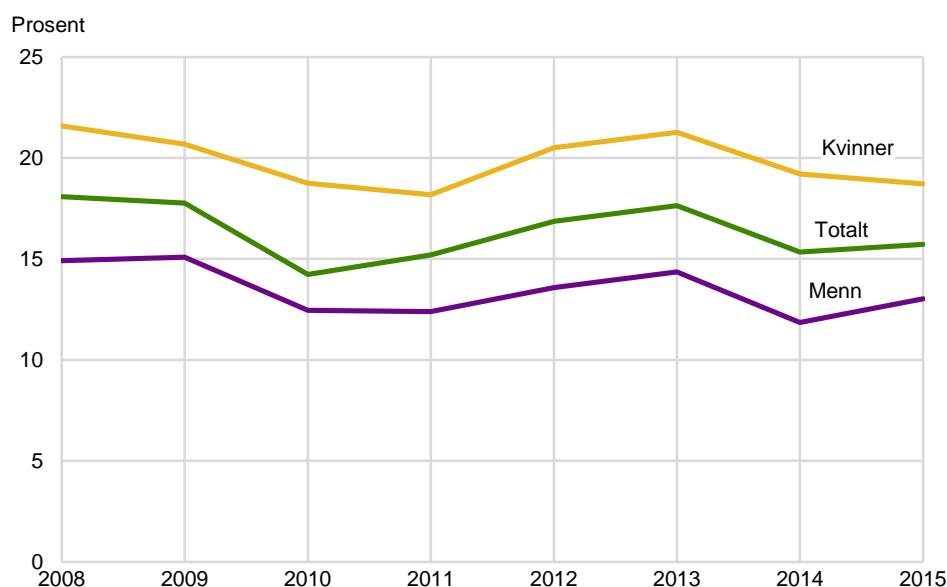
2. Deltakelse i formell utdanning

All offentlig godkjent utdanning som leder til formell kompetanse regnes som formell utdanning. Tall fra Lærevilkårsmonitoren viser at godt over 750 000 personer² har vært innom det formelle utdanningssystemet i løpet av de 12 siste månedene. Dette utgjør om lag 22 prosent av befolkningen i aldersgruppen 15 til 66 år, som er målgruppen for denne undersøkelsen. Andelen som har deltatt i formell utdanning har vært ganske stabil de siste 8 årene.

2.1. Kvinner deltar i større grad enn menn

Figur 2.1 viser at i 2015 har 24 prosent av kvinner deltatt i formell utdanning i løpet av det siste året, sammenlignet med 20 prosent av menn. Andelen av befolkningen som har deltatt ligger mellom 21 og 24 prosent i hele perioden fra 2008 til 2015, og bortsett fra at deltakelsen ligger noe lavere blant menn ser vi omtrent samme utviklingstrekk for både menn og kvinner.

Figur 2.1 Andelen i befolkningen 15-66 år, som har deltatt i formell utdanning, etter kjønn

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

2.2. En av ti i alderen 35-44 år har deltatt i formell utdanning

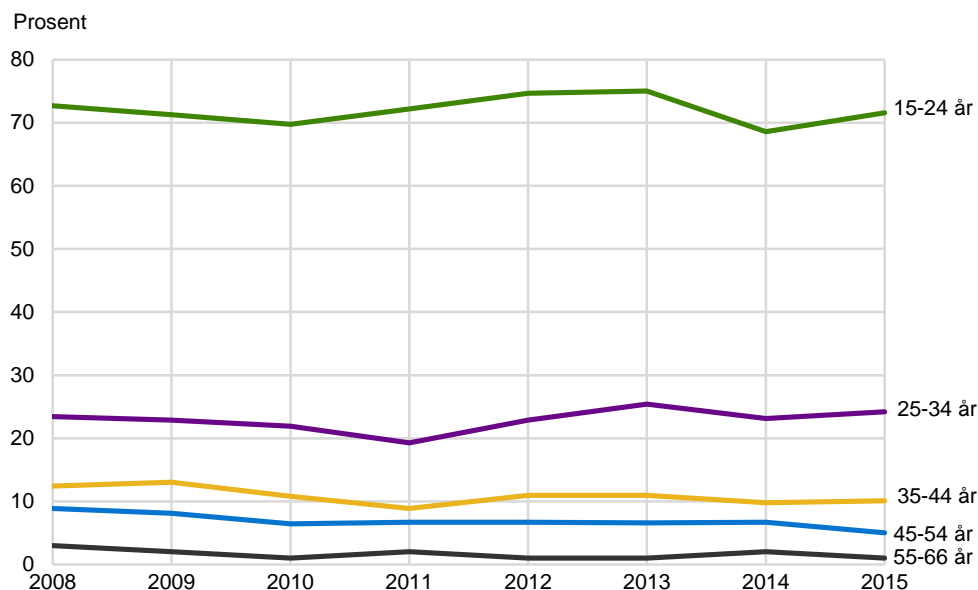
Som forventet er det i de yngste aldersgruppene vi finner den høyeste deltakelsen i formell utdanning. I Norge har barn rett og plikt til grunnskoleundervisning, og man er vanligvis ferdig med grunnskolen det året man fyller 16 år. I tillegg har man rett, men ikke plikt, til videregående opplæring med normert tid på mellom 3 og 5 år. Den registerbaserte utdanningsstatistikken til Statistisk sentralbyrå viser at 98 prosent av 16-åringene går direkte over fra grunnskolen til videregående opplæring, og at over 90 prosent av dem som er i alderen 16 til 18 år befinner seg i videregående opplæring.

Lærevilkårsmonitoren viser at i aldersgruppen 15 til 24 år har nesten tre fjerdedeler tatt formell utdanning det siste året. I tråd med at flere har avsluttet sin førstegangsutdanning innen midten av 20-årene er det et stort fall i deltakelsen til den neste aldersgruppen; blant personer i alderen 25 til 34 år har færre enn en av fire deltatt i formell utdanning. I aldersgruppen 35 til 44 år vil studier stort sett dreie seg om etter- og videreutdanning, og lærevilkårsmonitoren viser at en av ti i denne

² De absolutte tallene fra Lærevilkårsmonitoren i denne rapporten presenteres i form av estimerte totaltall for hele den aktuelle befolkningen

aldersgruppen har deltatt i formell utdanning det siste året. Blant eldre er deltakelsen enda lavere. Som man kan se i Figur 2.2 har forskjellene i deltagelse knyttet til alder vært nokså stabil over tid.

Figur 2.2 Andelen i befolkningen 15-66 år som har deltatt i formell utdanning, etter alder¹

¹ Personer over 60 år får ikke spørsmål hvorvidt de har deltatt i formell utdanning, ettersom den registerbaserte utdanningsstatistikken viser at antall elever og studenter over 60 år er meget lavt.

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

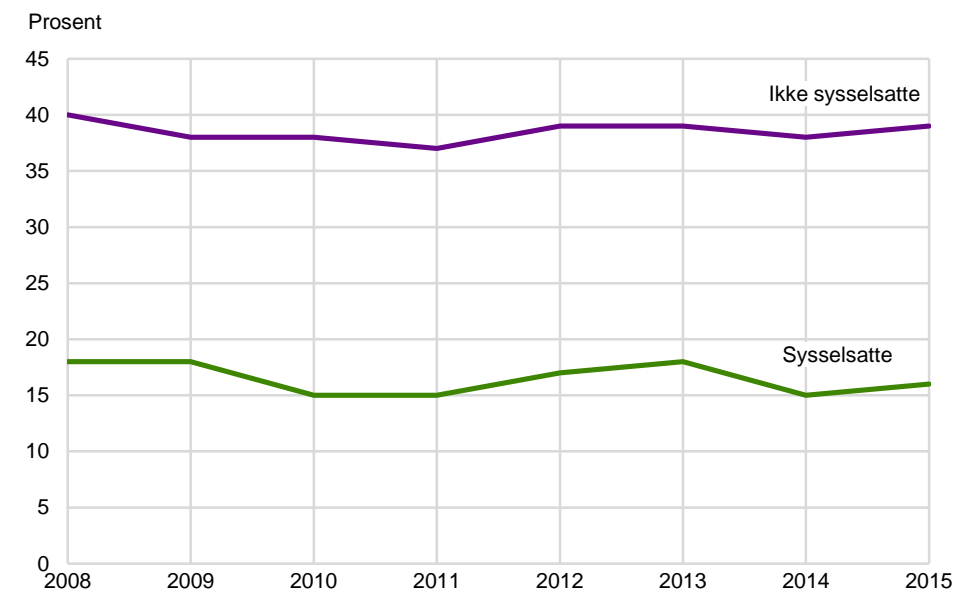
Deltakelse i formell utdanning måles også i den internasjonale undersøkelsen Adult Education Survey (AES). Undersøkelsen har ikke samme målgruppe som Lærevilkårsmonitoren, men tallene for aldersgruppen 35 til 44 år er relativt sammenlignbare i begge undersøkelser. AES 2011 viser at om lag ni prosent i denne aldersgruppen har deltatt i formell utdanning, noe som samsvarer godt med tallene fra Lærevilkårsmonitoren. Til sammenligning er snittet for EU-landene 6 prosent. De andre nordiske landene ligger noe høyere, og deltakelsen blant personer i alderen 35 til 44 år i Sverige, Finland og Danmark ligger på henholdsvis 14, 13 og 11 prosent.

2.3. Blant de yngste har et flertall av de sysselsatte deltatt i utdanning siste 12 måneder

Deltakelse i formell utdanning siste 12 måneder er vanligst blant folk som ikke var sysselsatt i referanseuka. 39 prosent av ikke-sysselsatte i alderen 15 til 66 år tok formell utdanning i løpet av de siste 12 månedene. Denne andelen dras opp av at de fleste i de yngre aldersgruppene fremdeles er i ordinær førstegangsutdanning, samtidig som det er blant de unge vi finner flest ikke-sysselsatte. Blant sysselsatte er deltakelsen langt lavere. I denne gruppen har 16 prosent deltatt i løpet av det siste året, noe som utgjør 405 000 personer.

I aldersgruppen 15 til 24 år har seks av ti sysselsatte og åtte av ti ikke-sysselsatte deltatt i formell utdanning det siste året. Blant 15- til 24-åringene er det altså vanligere å delta i formell utdanning enn ikke å delta, også dersom man var sysselsatt i referanseuka. Blant personer i alderen 25 til 34 år har 19 prosent av de sysselsatte tatt formell utdanning, sammenlignet med 44 prosent av ikke-sysselsatte.

Figur 2.3 Andelen i befolkningen 15-66 år som har deltatt i formell utdanning, etter sysselsettingsstatus

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Som Figur 2.3 viser, er det for befolkningen sett under ett tydelig at sysselsatte deltar sjeldnere i formell utdanning enn ikke-sysselsatte. Denne tendensen er ikke uventet ettersom formell utdanning kan være tidkrevende, og mange ikke-sysselsatte har heltidsutdanning som sin hovedaktivitet. Dette gjelder nok særlig i aldersgruppene 15 til 24 år og 25 til 34 år. I den yngste aldersgruppen, der deltakelsen i formell utdanning er svært høy også blant personer som var sysselsatte i referanseuka, kan man tenke seg at mange av de sysselsatte har utdanning som sin hovedaktivitet, og har en jobb ved siden av. Data fra studentundersøkelser som Eurostudent viser at det i nordiske land er vanlig at studenter kombinerer studier og arbeid, og mange har også erfaring fra regelmessig arbeid fra før de begynte i høyere utdanning for første gang³. Det er viktig å merke seg at man bare trenger å ha jobbet en time i referanseuken for å regnes som sysselsatt. Blant personer i aldersgruppen 15-24 år som har deltatt i formell utdanning og jobber deltid, har 60 prosent salgs- og serviceyrker. I tillegg ser vi at blant de heltidsarbeidende i denne aldersgruppen som har tatt formell utdanning siste år, er den største yrkesgruppen håndverkeryrker. Man kan tenke seg at en del av disse er lærlinger, og på den måten både jobber og er i formell utdanning.

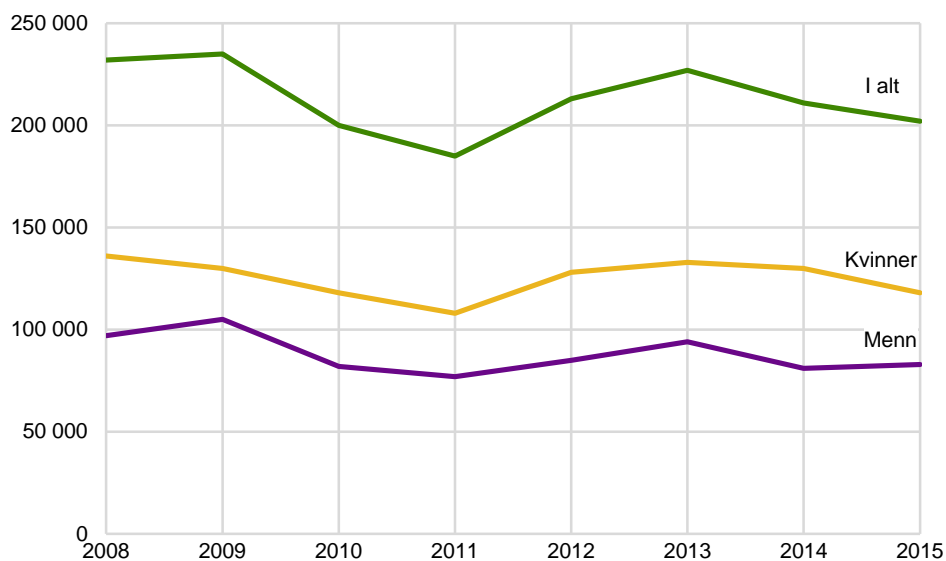
Blant de ikke-sysselsatte er det om lag 118 000 personer som er klassifisert som helt ledige i referanseuken. Nesten en tredjedel av disse har vært innom det formelle utdanningssystemet i løpet av de siste 12 månedene.

2.4. Over 200 000 voksne sysselsatte i formell utdanning

Fra andre datakilder har vi ganske mye informasjon om elever og studenter i det formelle utdanningssystemet. Det spesielle med datamaterialet fra Lærevilkårsmonitoren er at det gir oss mulighet til å se på deltagelse i formell utdanning blant sysselsatte.

Ettersom det store flertallet av folk i alderen 15 til 24 år er i utdanning enten de er sysselsatt eller ikke, ofte fordi de fortsatt er i gang med sin grunnutdanning, ser vi først og fremst på de «voksne» sysselsatte. Her defineres dette som personer i alderen 25 til 66 år.

³ <http://database.eurostudent.eu/>

Figur 2.4 Antall sysselsatte 25-66 år som har deltatt i formell utdanning, etter kjønn

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

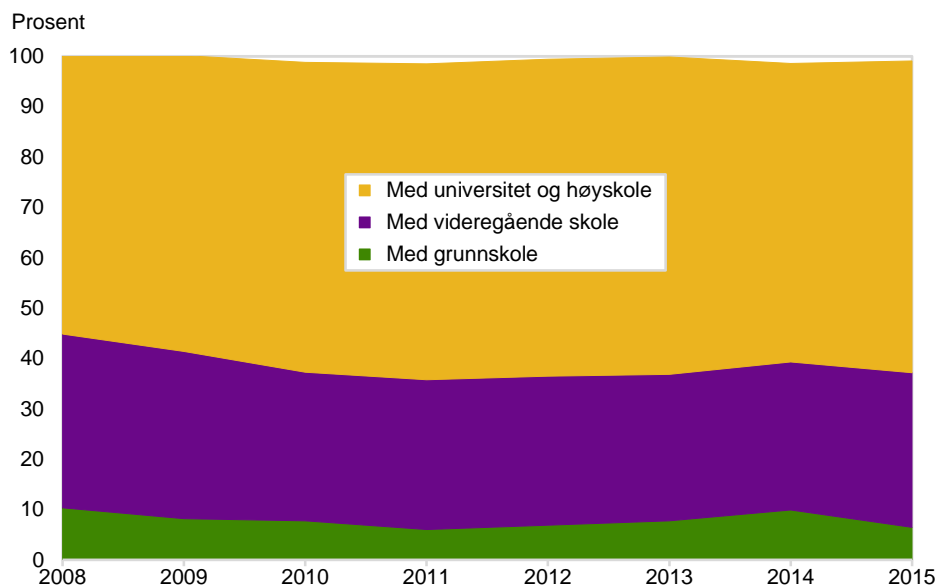
I 2015 hadde ni prosent av de sysselsatte over 24 år, eller 202 000 personer, deltatt i formell utdanning. Blant disse var 83 000 menn og 118 000 kvinner. Det vil si at kvinneandelen blant de sysselsatte deltakerne i det formelle utdanningssystemet er betydelig, og ligger på 58 prosent. Overvekten av kvinner er en stabil trend, og kvinneandelen har ligget mellom 55 og 62 prosent siden 2008. Vi finner den laveste andelen kvinner i 2009, og den høyeste i 2014. Forskjellene i deltakelse mellom menn og kvinner er mer markert blant sysselsatte i alderen 35 år og eldre (kvinneandel på 62 prosent i 2015) enn 25-34 år (kvinneandel på 56 prosent), og kan dermed ikke alene tilskrives at det er flere kvinner som i deres ordinære utdanningsløp i ung alder tar en høyere utdanning etter fullført videregående.

Antallet deltakere har variert noe, fra et toppunkt på 235 000 personer i 2009, til et bunnpunkt i 2011 på 185 000 personer. Som Figur 2.4 viser tok deltakelsen seg opp igjen etter 2011, før den gikk ned i 2014 og 2015.

Det vil være en del i slutten av 20-årene og tidlig 30-årene som fremdeles er i førstegangsutdanning. Vi ser en indikasjon på dette ved at hele 19 prosent av sysselsatte i alderen 25-34 år har deltatt i formell utdanning siste 12 måneder. For aldersgruppen 35 år og eldre er tilsvarende andel på 7 prosent.

Blant sysselsatte voksne som har deltatt i formell utdanning siste år, har et flertall høyere utdanning. Som man kan se av Figur 2.5 har hele tre av fem universitet eller høyskole som høyeste fullførte utdanning, og færre enn en av ti har grunnskole som høyeste utdanningsnivå. Om lag en av 20 sysselsatte voksne med grunnskoleutdanning deltok i formell utdanning, sammenlignet med om lag en av åtte med høyere utdanning.

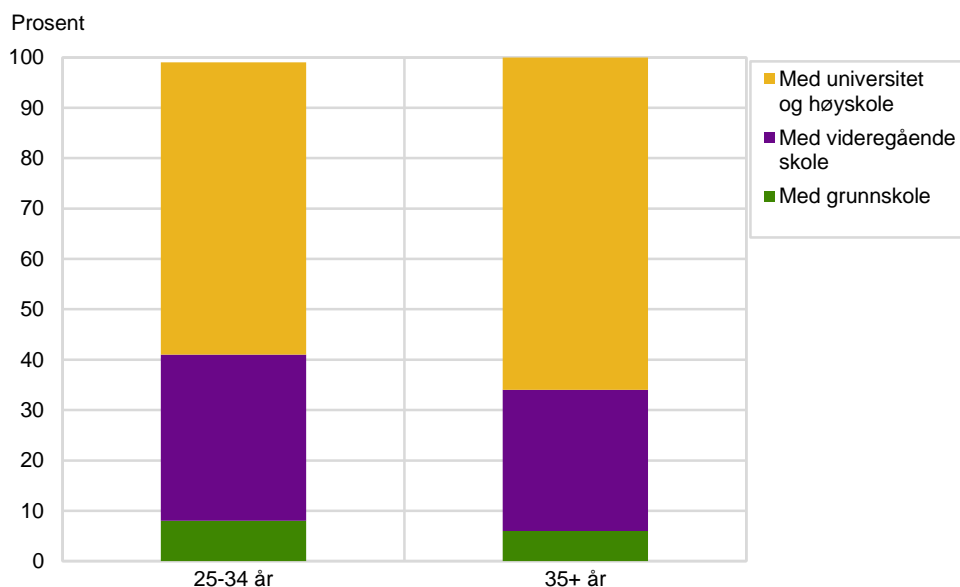
Figur 2.5 Fordeling av deltakere i formell utdanning, etter utdanningsnivå. Sysselsatte 25-66 år

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Tallene for alle sysselsatte i alderen 25-66 år inkluderer både personer i siste halvdel av 20-årene, som i mange tilfeller fremdeles kan være i en ordinær grunnutdanning, og personer i eldre aldersgrupper som har kommet tilbake til skolebenken for formell etter- og videreutdanning. Figur 2.6 viser imidlertid at fordelingen av deltakere i formell utdanning etter utdanningsnivå er nokså lik for sysselsatte i alderen 25-34 år og sysselsatte som er 35 år eller eldre. For begge grupper utgjør høyt utdannede et flertall av deltakerne i formell utdanning siste 12 måneder.

Figur 2.6 Fordeling av deltakere i formell utdanning, etter utdanningsnivå og alder. Sysselsatte 25-66 år. 2015

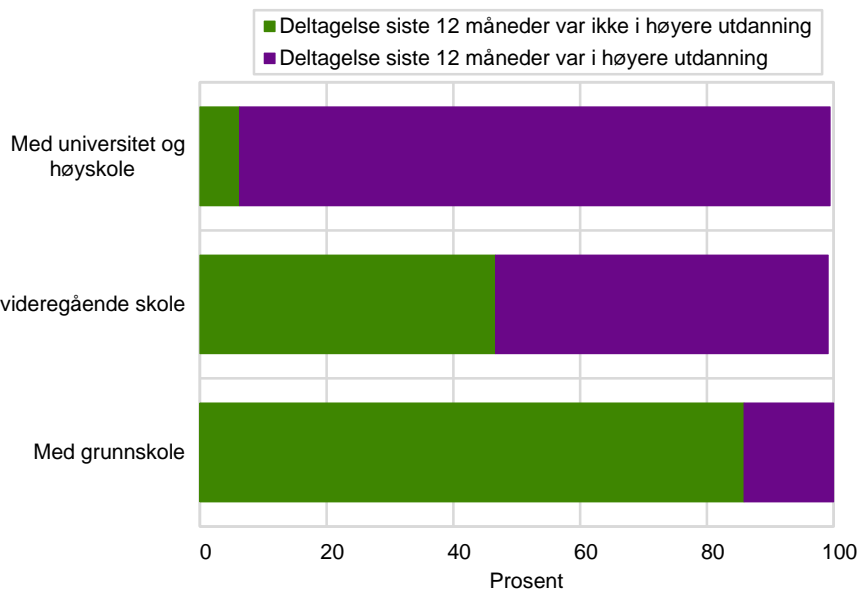

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

For de sysselsatte i alderen 35 år eller eldre har vi også sett på sammenhengen mellom høyeste fullførte utdanning og nivået på den formelle utdanningen de deltok i siste 12 måneder. For over ni av ti deltagere med fullført utdanning på universitet eller høyskolenivå var utdanningen de deltok i det siste året også innenfor høyere utdanning. Tilsvarende var det vel en av ti deltagere med grunnskoleutdanning som deltok i høyere utdanning det siste året. Ordninger for

realkompetanse-vurdering gir mulighet for opptak til høyere utdanning for personer som fra før ikke har en fullført videregående utdanning som gir studiekompetanse. Omtrent like mange sysselsatte med videregående utdanningsnivå har deltatt i høyere utdanning, som i utdanning på et lavere nivå, det siste året.

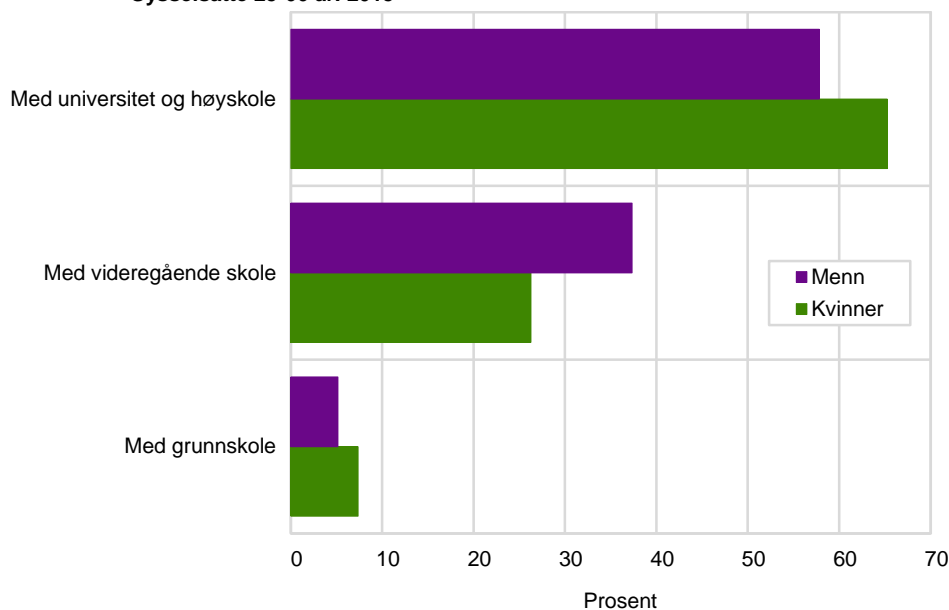
Figur 2.7 Fordeling av deltakere i formell utdanning, etter høyeste fullførte utdanning og nivå på utdanningen de deltok i siste 12 måneder. Sysselsatte 35-66 år. 2015

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Blant sysselsatte menn som har tatt formell utdanning siste år, er andelen med videregående utdanning mye høyere enn blant kvinner. Mens 26 prosent av kvinnene har videregående utdanning, gjelder dette 37 prosent av mennene. Tilsvarende har en større andel av de kvinnelige deltakerne høyere utdanning. Dette henger sammen med at kvinner har høyere utdanningsnivå enn menn, se for eksempel SSBs statistikk for befolkningens utdanningsnivå⁴.

Figur 2.8 Fordeling av deltakere i formell utdanning, etter utdanningsnivå og kjønn. Sysselsatte 25-66 år. 2015

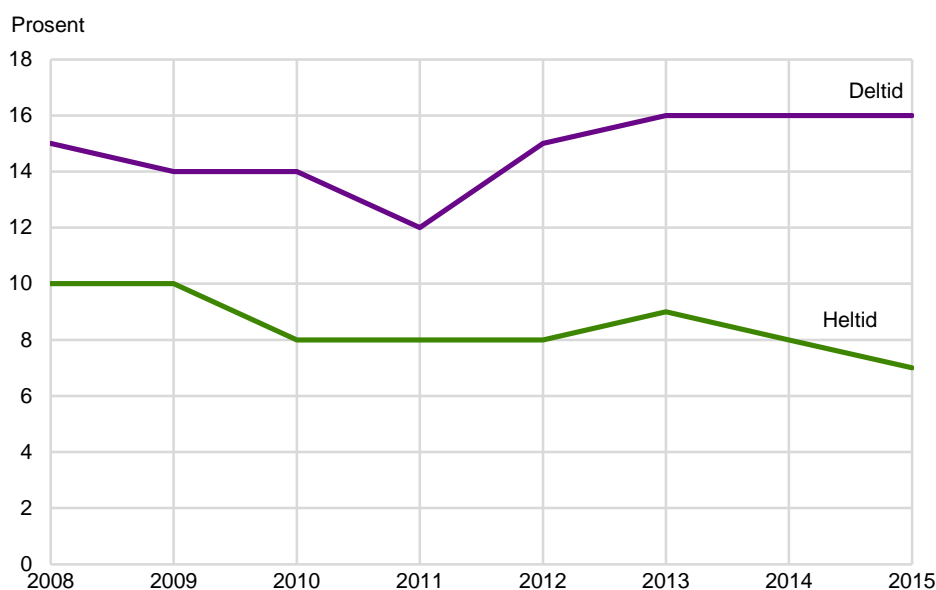
Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

⁴ <http://www.ssb.no/utdanning/statistikker/utniv>

2.5. Høyere deltakelse blant deltidssysselsatte

Tall fra Arbeidskraftundersøkelsen i første kvartal 2015 viser at om lag en fjerdedel av sysselsatte i Norge, omtrent 670 000 personer, jobber deltid. Det er særlig kvinner som har deltidsarbeid, og nesten fire av ti sysselsatte kvinner jobber deltid. I tallene fra Lærevilkårsmonitoren finner vi at litt over en tredjedel av de sysselsatte deltakerne over 24 år som har deltatt i formell utdanning arbeider deltid. De resterende to tredjedelene har dermed heltidsarbeid i referanseuka. Som man kan se i Figur 2.7 deltar imidlertid voksne som jobber heltid sjeldnere i formell utdanning enn voksne som jobber deltid. Mens 16 prosent av de deltidsarbeidende var innom det formelle utdanningssystemet siste år, gjaldt dette 7 prosent av de heltidsarbeidende. Forskjellen mellom de to gruppene ser ut til å ha økt siden 2011, og i perioden fra 2008 til 2015 ser det ut til å ha vært en svak nedgang i andelen heltidssysselsatte som har tatt formell utdanning i løpet av de foregående 12 månedene.

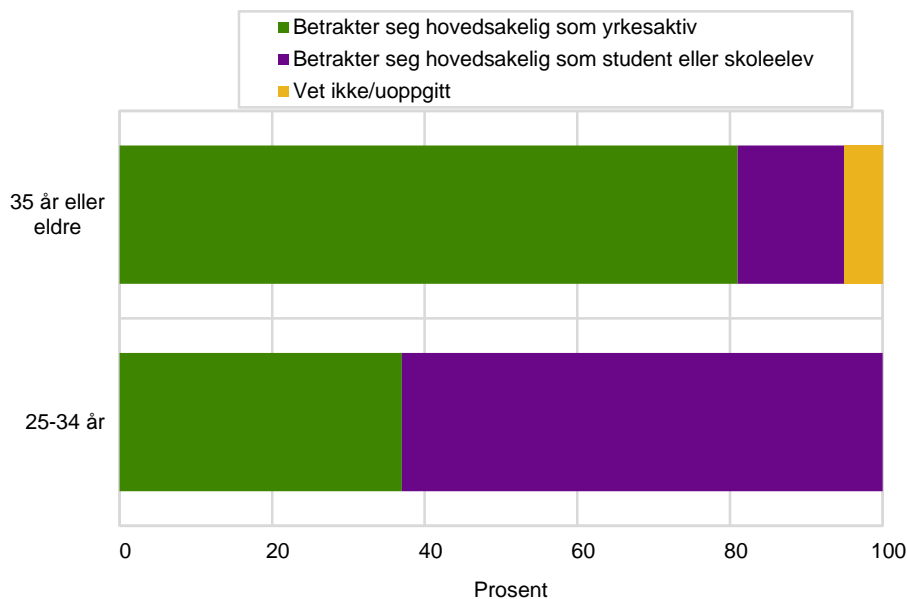
Figur 2.9 Andelen sysselsatte 25-66 år som har deltatt i formell utdanning, etter arbeidstid

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Det er sannsynlig at deltakelsen i formell utdanning er høyere blant de deltids-sysselsatte fordi mange som hovedsakelig er i utdanning jobber deltid ved siden av. I aldersgruppen 25 til 34 år som jobber deltid og har deltatt i formell utdanning, har 40 prosent salgs- og serviceyrker. Figur 2.10 viser at et flertall av de deltids-sysselsatte deltakere i denne aldersgruppen hovedsakelig betrakter seg som student eller skoleelev. For deltidssysselsatte over 34 år som har deltatt i formell utdanning siste 12 måneder er det derimot mer enn åtte av ti som hovedsakelig regner seg som yrkesaktive.

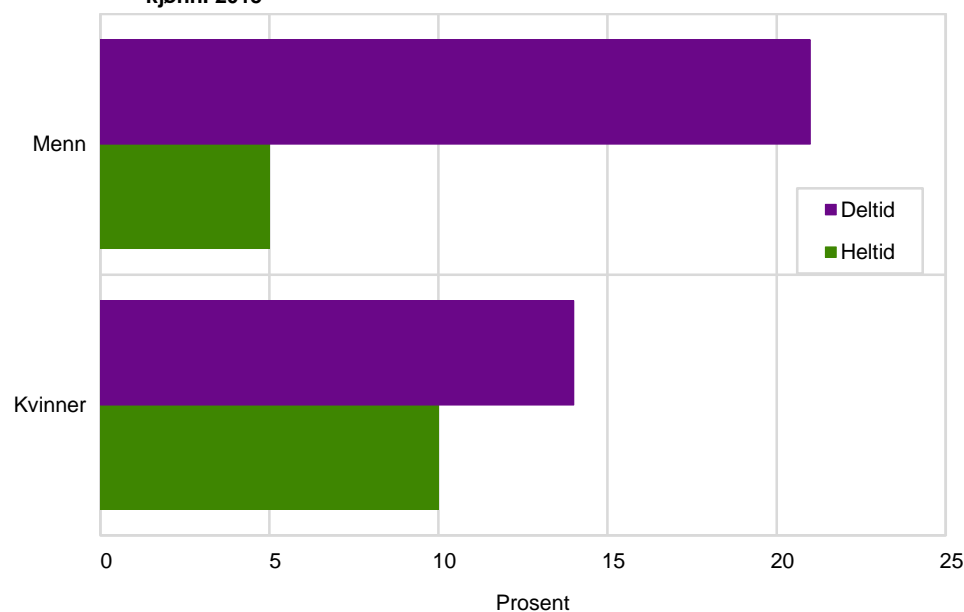
Figur 2.10 Fordeling av deltidssysselsatte 25-66 år som har deltatt i formell utdanning, etter alder og hvorvidt de hovedsakelig betrakter seg som studenter eller yrkesaktive. 2015

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Det er en større andel heltidsarbeidende kvinner som tar formell utdanning enn menn. Mens ti prosent av kvinner som med heltidsjobb har deltatt i formell utdanning siste år, gjaldt dette fem prosent av menn som jobber heltid. Blant de deltidsarbeidende er det imidlertid mennene som oftest deltar i formell utdanning. 21 prosent av menn som jobber deltid har deltatt i formell utdanning, sammenlignet med 14 prosent av kvinner. Størstedelen av menn som jobber deltid er unge. Dette har sammenheng med at deltidsarbeid for menn som oftest skjer i kombinasjon med grunnutdanningen. For kvinner derimot er deltidsarbeid i langt større grad også vanlig i kombinasjon med ansvar for hjem og familie. Blant dem som jobber deltid og er i alderen 35-59 år finner vi ingen kjønnsforskjeller; både blant menn og kvinner som jobber deltid og er i denne aldersgruppen, har rundt en av ti deltatt i formell utdanning.

Figur 2.11 Andelen sysselsatte 25-66 år som har deltatt i formell utdanning, etter arbeidstid og kjønn. 2015

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

3. Ikke-formell opplæring

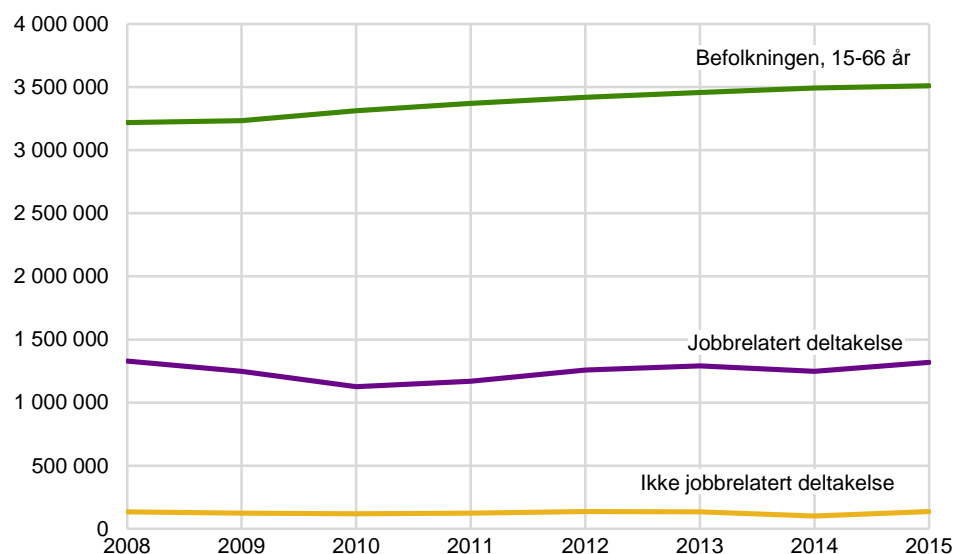
Mens formell utdanning gjerne er tilknyttet en skole, høyskole eller et universitet, kan ikke-formell utdanning være mer varierende i form og innhold. Ikke-formell opplæring er ulike typer kurs, seminarer og annen virksomhet der hovedformålet er opplæring, men som ikke inngår i det formelle utdanningssystemet. Mange deltar for eksempel i ikke-formell opplæring på jobb, i arbeidsgivers eller fagforeningens regi.

3.1. Deltar av jobbrelaterte årsaker

Ikke-formell opplæring er ikke nødvendigvis jobbrelatert, men Lærevilkårsmonitoren viser at hele 91 prosent av deltakerne i 2015 gjorde det i forbindelse med sin nåværende jobb, eller med tanke på å kvalifisere til en jobb. De resterende 9 prosentene har deltatt av personlige årsaker. I hele perioden, fra 2008 til 2015, har andelen som har deltatt i forbindelse med jobb ligget på over 90 prosent. I løpet av det siste året har 42 prosent av befolkningen i alderen 15 til 66 år deltatt i ikke-formell opplæring. Det utgjør i underkant av 1,5 millioner mennesker.

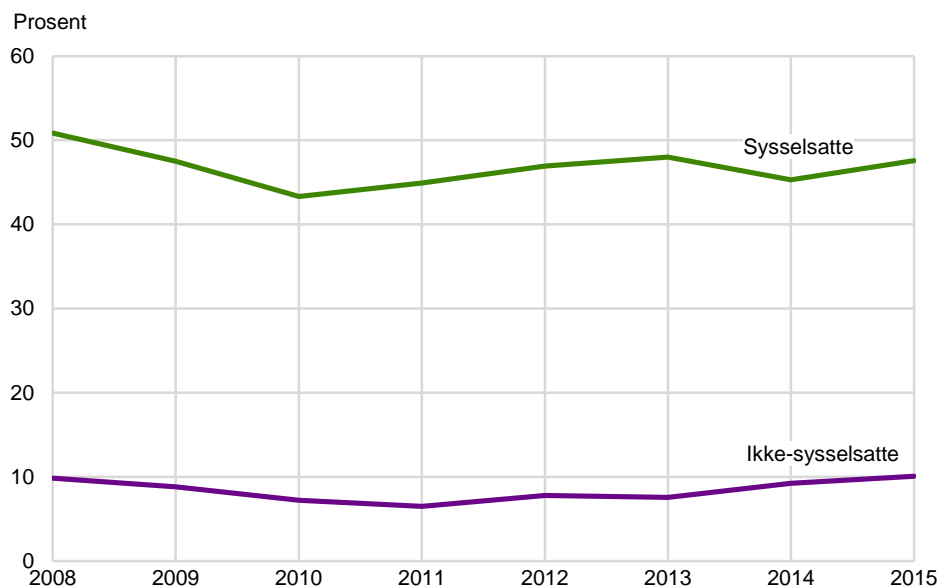
Andelen av befolkningen som har deltatt i ikke-formell opplæring har ligget rundt 40 prosent siden 2009. Deltakelsen har variert fra toppunktet på nesten 46 prosent i 2008, til bunnpunktet 38 prosent i 2011.

Figur 3.1 Antall personer i alderen 15-66 år, etter deltakelse i ikke-formell opplæring

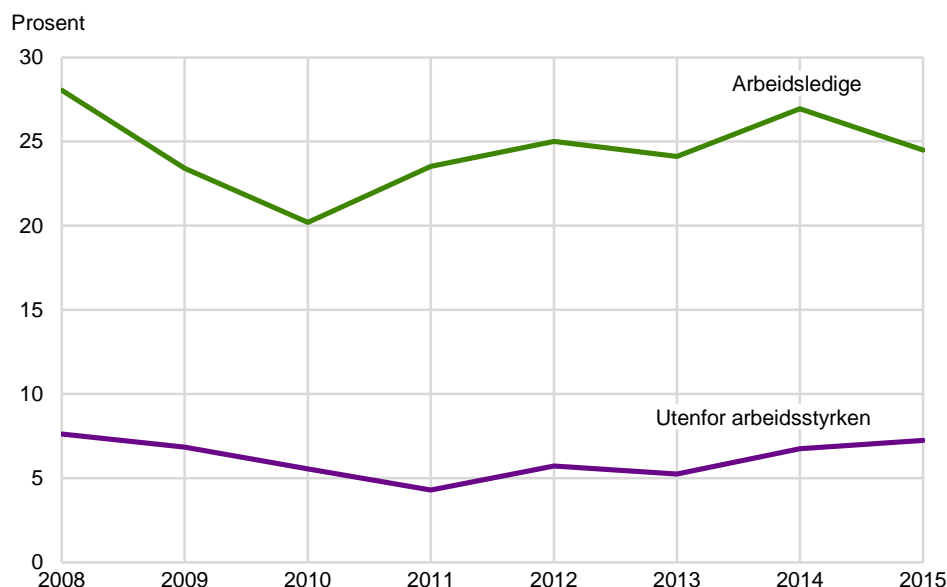
Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Det er de sysselsatte som oftest deltar i ikke-formell opplæring. Mens i underkant av halvparten av de sysselsatte i alderen 15 til 66 år hadde deltatt på kurs og annen ikke-formell opplæring siste år, gjaldt dette bare en av ti ikke-sysselsatte. Dette understreker at denne typen opplæring gjerne er forbundet med jobben. Deltakelsen blant de sysselsatte svinger noe, og har variert mellom 51 prosent i 2008 til 43 prosent i 2010. Etter 2010 så vi igjen en økning i deltakelse. Wiborg, Sandven og Skule (2011) viser til at deltakelse på kurs og annen opplæring blant sysselsatte ser ut til å svinge i takt med konjunktorene på arbeidsmarkedet.

Figur 3.2 Andel 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter sysselsettingsstatus

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Blant de ikke-sysselsatte kan vi skille mellom to grupper, de som er arbeidsledige og de som er utenfor arbeidsstyrken. Sistnevnte gruppe er personer som verken var sysselsatte eller arbeidsledige i referanseuka. Som man kan se i Figur 3.3 er deltakelsen i ikke-formell opplæring svært ulik i disse gruppene, selv om begge har lavere deltakelse enn de sysselsatte. Mens en fjerdedel av de arbeidsledige har deltatt i opplæring siste år, gjelder dette 7 prosent av personer utenfor arbeidsstyrken. Arbeidsledige er imidlertid en relativt liten gruppe sammenlignet med den store gruppen av personer som ikke inngår i arbeidsstyrken.

Figur 3.3 Andel ikke-sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter sysselsettingsstatus

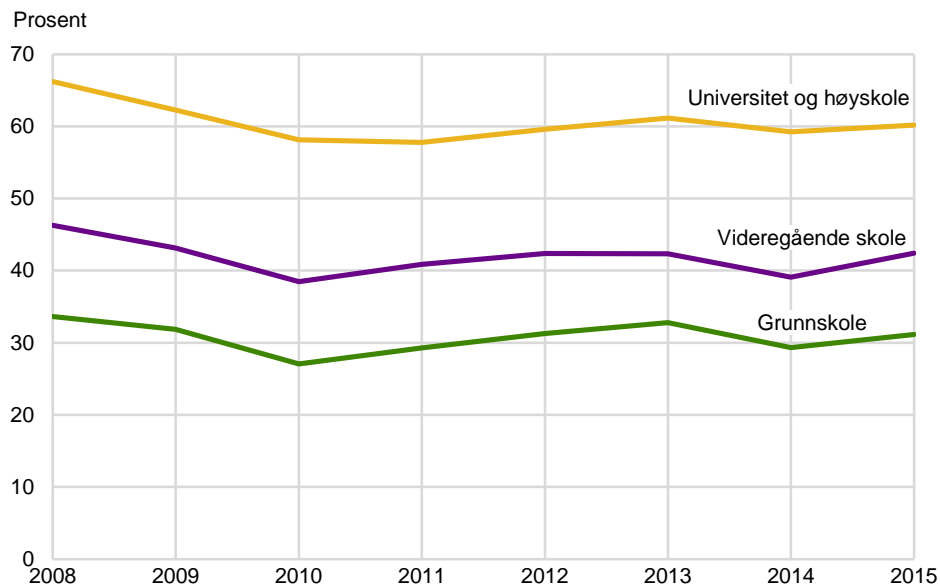
Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

3.2. Høyt utdannede deltar oftest

Blant de sysselsatte er det en tydelig trend at andelen som deltar i jobbrelatert ikke-formell opplæring er størst for personer med universitets- og høyskoleutdanning. Det siste året har 60 prosent av de med høyere utdanning deltatt i ikke-formell opplæring, sammenlignet med 31 prosent av de med grunnskoleutdanning og 42

prosent av de med videregående utdanning. Som man kan se i figur 3.4 ser imidlertid deltakelsen for alle tre grupper ut til å være utsatt for de samme svingningene. Det virker dermed ikke som om utviklingen i deltakelse blant sysselsatte er forskjellig for ulike utdanningsgrupper.

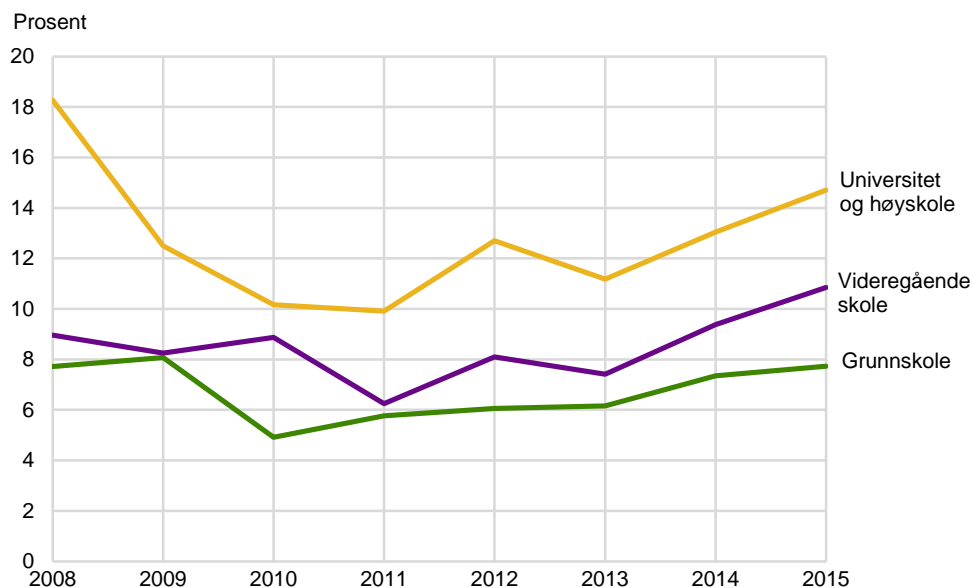
Figur 3.4 Andel sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter utdanningsnivå

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Også når vi ser på ikke-sysselsatte er deltakelse på jobbrelaterte kurs og annen jobbrelatert opplæring vanligere blant personer med høyere utdanning. Mens 15 prosent av de 140 000 ikke-sysselsatte som hadde universitets- og høyskole-utdanning deltok i jobbrelatert ikke-formell opplæring siste år, gjaldt dette 8 prosent av de rundt 400 000 personene i alderen 15 til 66 med grunnskole-utdanning. Den største gruppen deltakere i absolutt forstand er personer med videregående utdanning. 42 000 av de 390 000 ikke-sysselsatte med videregående utdanning deltok på kurs og annen opplæring siste år, en andel på 11 prosent.

Figur 3.5 Andel ikke-sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter utdanningsnivå

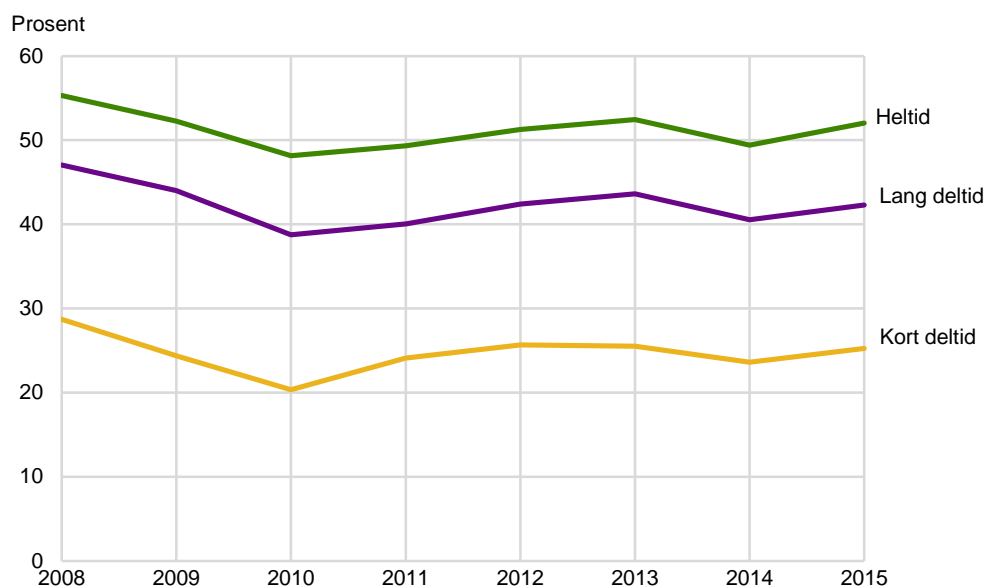

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

3.3. Lavest deltakelse blant deltidsarbeidende og midlertidig ansatte

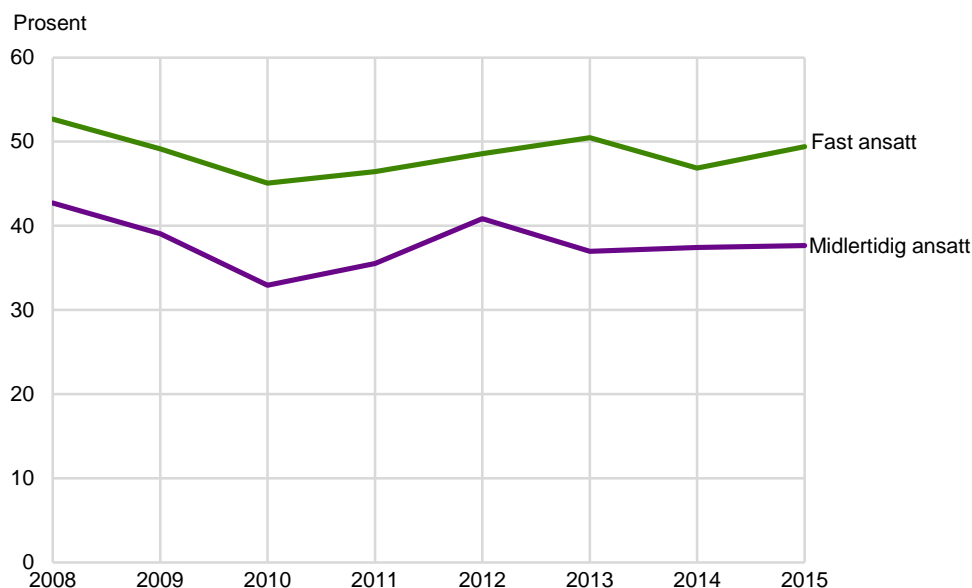
Heltidsarbeidende deltar oftere i jobberelatert ikke-formell opplæring. 52 prosent av dem som jobbet heltid deltok i ikke-formell opplæring siste år, sammenlignet med 34 prosent av de deltidsarbeidende. Det er også en markant forskjell mellom personer som jobber lang og kort deltid. De som jobber lang deltid har en avtalt arbeidstid på mellom 20 og 36 timer per uke, og 42 prosent i denne gruppen deltok i jobberelatert ikke-formell opplæring i løpet av de siste 12 månedene. Til sammenligning deltok bare 25 prosent av de med avtalt arbeidstid på mellom en time og 19 timer i uken.

Figur 3.6 Andel sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobberelatert ikke-formell opplæring, etter avtalt arbeidstid

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Figur 3.7 Andel ansatte 15-66 år som har deltatt i jobberelatert ikke-formell opplæring, etter ansettelsesforhold

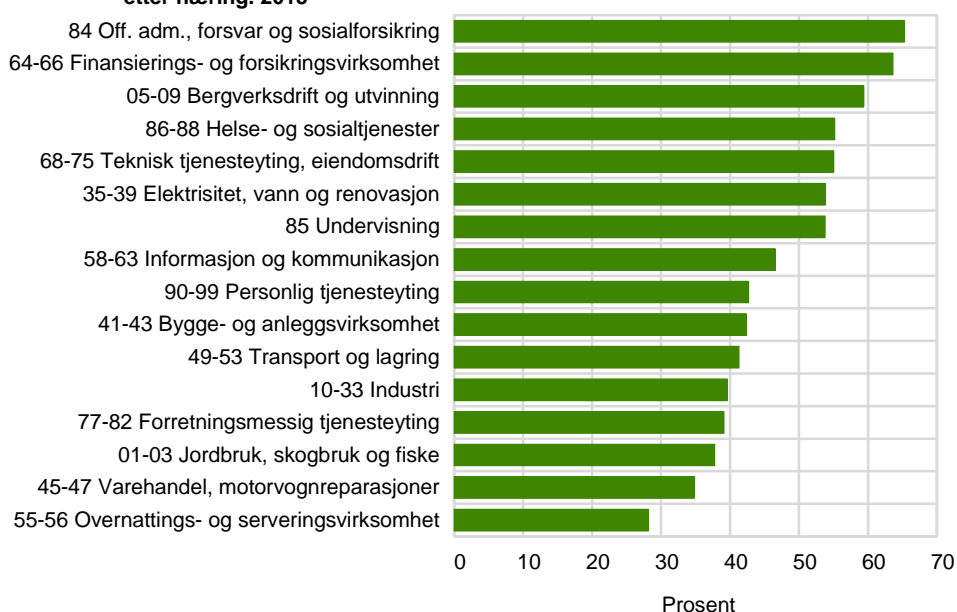

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Totalt er det om lag 160 000 personer i alderen 15 til 66 som oppgir at de er midlertidig ansatt⁵. Disse deltar sjeldnere i jobbrelatert ikke-formell opplæring enn fast ansatte. Mens 49 prosent av de fast ansatte har deltatt i slik opplæring, gjelder dette 38 prosent av de midlertidig ansatte. Det er ikke markante forskjeller i utvikling av deltakelse over tid i de to gruppene, som man kan se i Figur 3.7.

Lærevilkårsmonitoren viser at det er tydelige forskjeller mellom ulike næringer når det gjelder deltakelse i jobbrelatert ikke-formell opplæring. Personer som jobber i offentlig administrasjon, forsvar og sosialforsikring deltar oftest. I denne gruppen har 65 prosent av de sysselsatte deltatt i jobbrelaterte kurs eller annen opplæring i løpet av det siste året. Innen overnattings- og serveringsvirksomhet er deltakelsen lavest, og ligger på 28 prosent. Andelen som deltar i ikke-formell opplæring er dermed mer enn dobbelt så stor blant ansatte i de tre næringene med høyest deltakelse: offentlig administrasjon, forsvar og sosialforsikring, finansiering og forsikringsvirksomhet og bergverksdrift og utvinning.

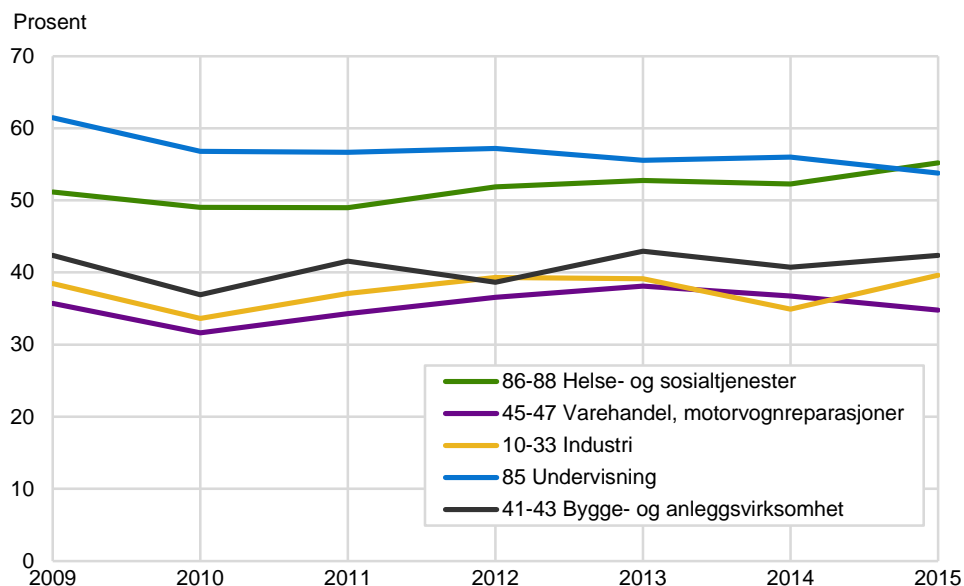
Figur 3.8 Andel sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter næring, 2015

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

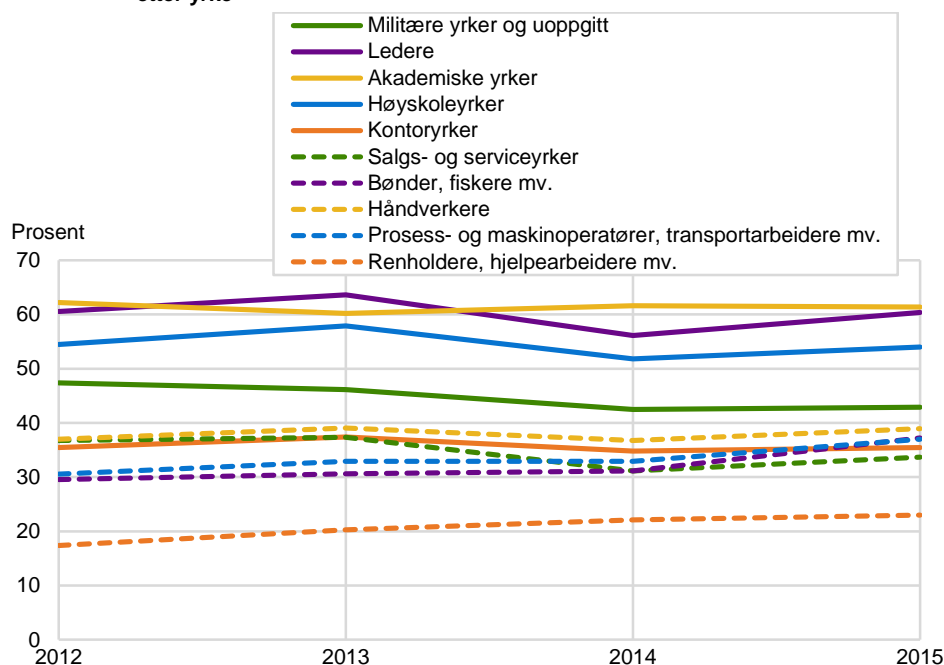
Dersom vi ser på de fem næringene med flest sysselsatte over tid, viser tallene at utviklingen i de ulike næringene er litt varierende. Både helse- og sosialtjenester og undervisning er næringer med en stor andel offentlige ansatte, men utviklingen i deltakelse har vært forskjellig de siste fem årene. Mens det innen helse- og sosialtjenester har vært en økning i andelen sysselsatte som har deltatt i ikke-formell opplæring siden 2011, har det innen undervisning vært en nedgang i samme periode. I 2015 var andelen som deltok i ikke-formell opplæring for første gang større i helse- og sosialtjenester enn i undervisning. Undervisning er imidlertid en yrkesgruppe med høy deltagelse i formell utdanning, nær 1 av 4 sysselsatte (kalkulert for aldersgruppen 15-59 år) innen undervisningsyrker har deltatt i formell utdanning siste 12 måneder.

⁵ Sysselsatte består av ansatte og selvstendig næringsdrivende, samt noen få familiarbeidere. Midlertidig ansettelse beregnes av ansatte i alt og ikke sysselsatte i alt.

Figur 3.9 Andel sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter utvalgte næringer

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Deltakelse i ikke-formell opplæring varierer også med hvilken type jobb man har. Mens om lag tre av fem som har akademiske yrker eller lederyrker har deltatt på kurs eller annen opplæring i løpet av de siste 12 månedene, gjelder dette under en fjerdedel av renholdere og hjelpearbeidere. Deltakelsen i sistnevnte gruppe ser imidlertid ut til å være økende over tid. I 2012 deltok 17 prosent av personer med renholds- og hjelpearbeideryrker i ikke-formell opplæring, mens andelen har økt til 23 prosent i 2015.

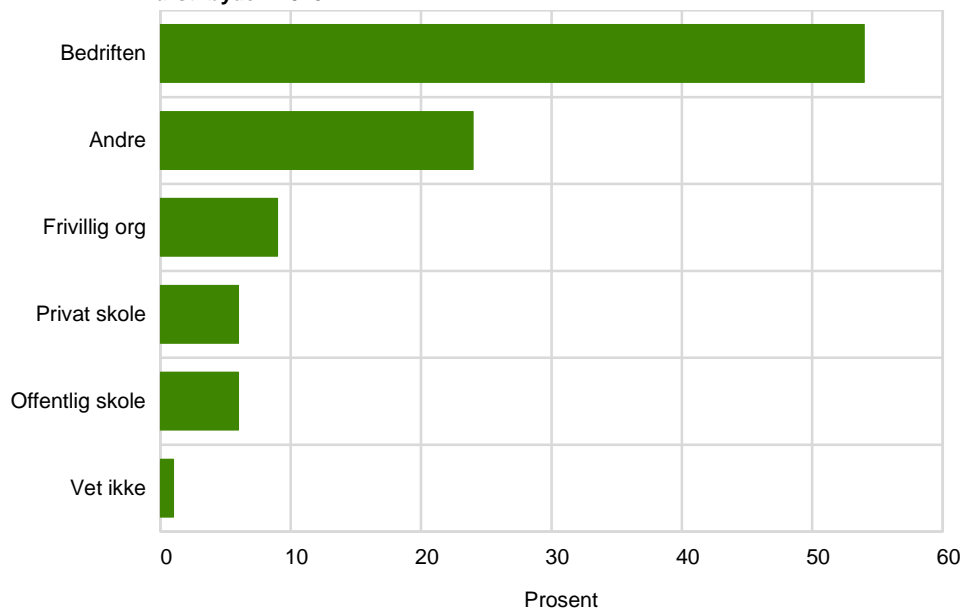
Figur 3.10 Andel sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter yrke

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Voksnes deltakelse i ikke-formell opplæring ser ut til å henge sammen med å være sysselsatt, noe som også er tydelig dersom man ser på hvem som har stått for opplæringen. I over halvparten av tilfellene var det bedriften som var ansvarlig, mens i om lag en femtedel av tilfellene var opplæringen i regi av frivillige organisasjoner, offentlige eller private skoler. Nesten en av fire oppga at «Andre»

var ansvarlig opplæringen, og denne kategorien omfatter litt ulike organisasjoner; Nav, kommuner og fylkeskommuner og private bedrifter.

Figur 3.11 Sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell utdanning, etter kursstilbyder. 2015

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

4. Uformell læring i arbeidet

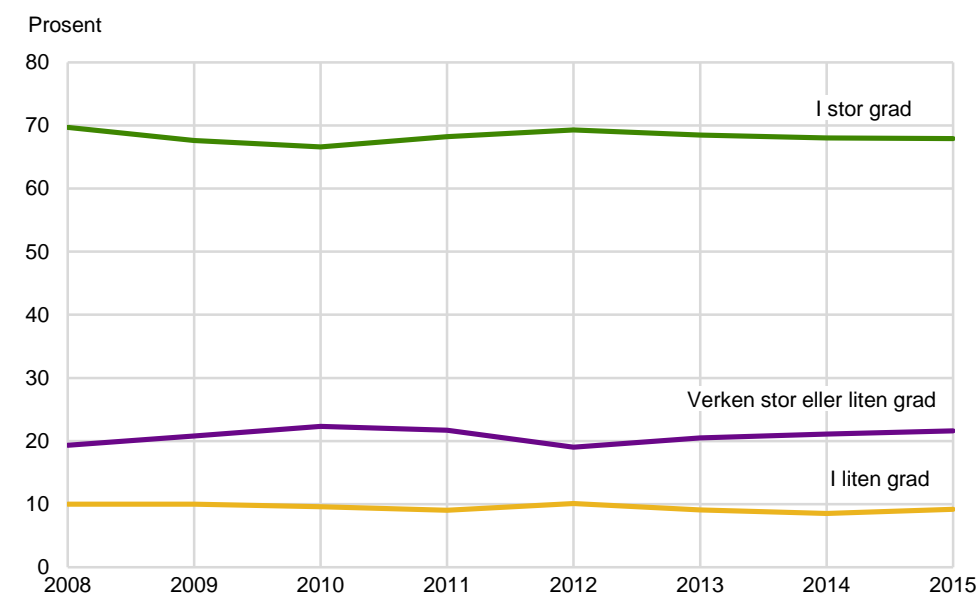
Mye av læringen som skjer i arbeidslivet har et mindre organisert preg enn formell utdanning og ikke-formell opplæring. Den kan ofte karakteriseres som uformell læring, som betyr at læringen skjer ustrukturert, inkludert i en annen kontekst, og uten at det er en «lærer» til stede (Eraut 2004). I definisjonene som brukes av EU-kommisjonen og Eurostat (blant annet i Adult Education Survey) er det i tillegg et kriterium at læringen skjer med bakgrunn i et bevisst ønske om å lære. Det kan være vanskelig å registrere uformell læring fordi folk ikke nødvendigvis er oppmerksomme på at de lærer, ettersom det gjerne tas for gitt eller ikke sees på som opplæring. Samtidig viser blant annet Vox-barometeret at folk oppgir at de har et veldig høyt læringsutbytte av aktiviteter som kan klassifiseres som uformell læring (Berg 2011).

Datamaterialet fra Lærevilkårsmonitoren inneholder noen spørsmål om læring i arbeidslivet som ikke faller under formell utdanning eller ikke-formell opplæring. De kan knyttes til uformell læring, selv om man ikke kan bruke denne undersøkelsen til å kartlegge all den uformelle læringen som skjer i folks arbeidshverdag. I de to spørsmålene vi går inn på her, blir respondentene bedt om å rangere sine muligheter til å lære i arbeidshverdagen, og i hvilken grad arbeidet krever at de lærer seg noe nytt. Som Nyen (2004) påpeker er spørsmålene knyttet til læringsmuligheter og jobbkrav utsatt for en mer subjektiv vurdering fra respondentenes side enn spørsmålene som gjelder deltakelse i opplærings- og utdanningsaktiviteter.

4.1. Flertallet har høye krav til læring...

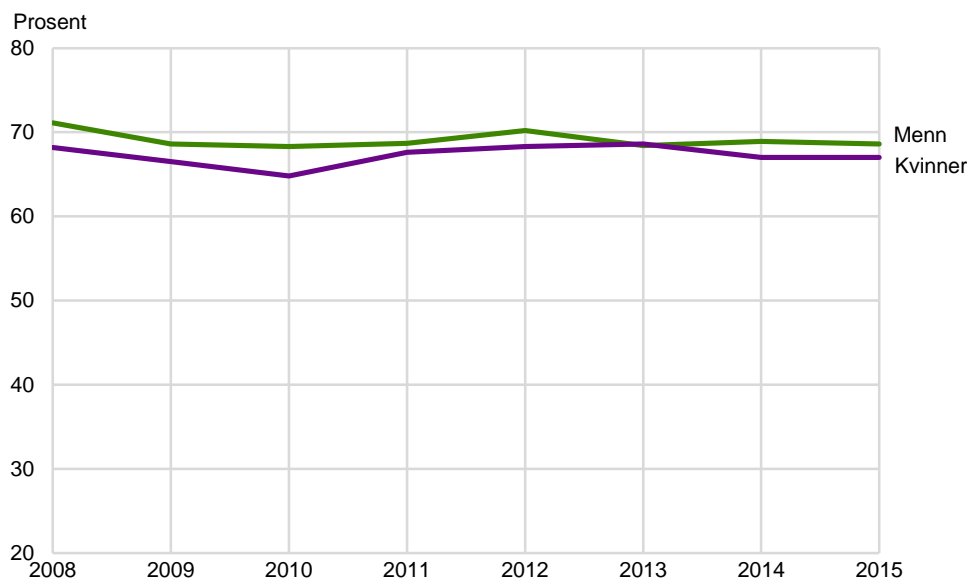
Tallene fra lærevilkårsmonitoren viser at det store flertallet av de sysselsatte mener at deres arbeid i stor grad krever at de lærer seg nye ting. I 2015-undersøkelsen svarte nesten sju av ti dette, og tallet har vært ganske stabilt siden 2008. Færre enn en av ti mener at arbeidet deres i liten grad krever at de lærer noe nytt, mens to av ti svarer at jobben krever dette i verken stor eller liten grad.

Figur 4.1 Sysselsatte 15-66 år, etter i hvor stor grad jobben krever at de lærer nye ting

Det er en noe høyere andel av menn som oppgir at jobben i stor grad krever at de lærer seg noe nytt, men som man kan se i Figur 4.2 er kjønnsforskjellen er nokså liten, også over tid.

Figur 4.2 Andel sysselsatte 15-66 år som oppgir at jobben i stor grad krever at de lærer seg nye ting

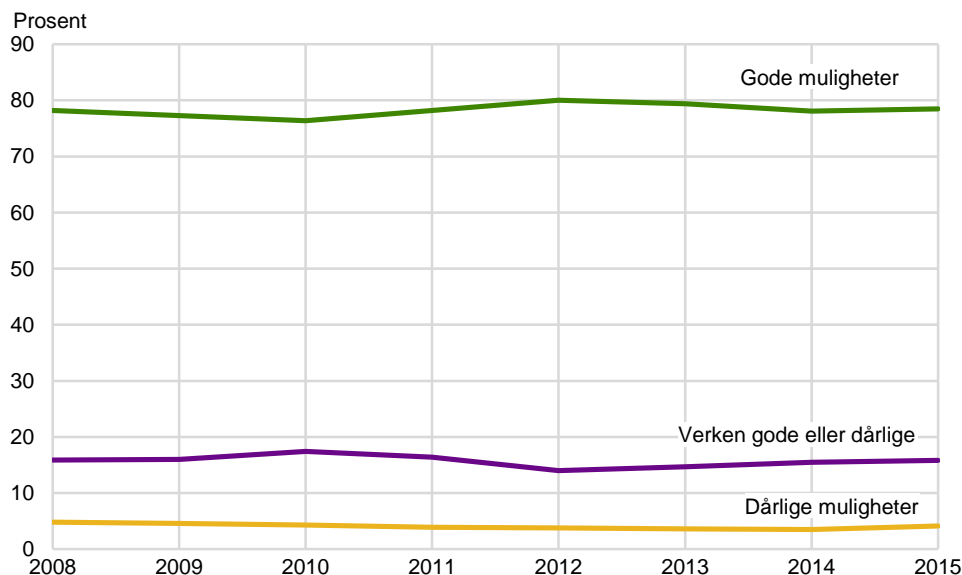

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

4.2. ...og gode læringsmuligheter

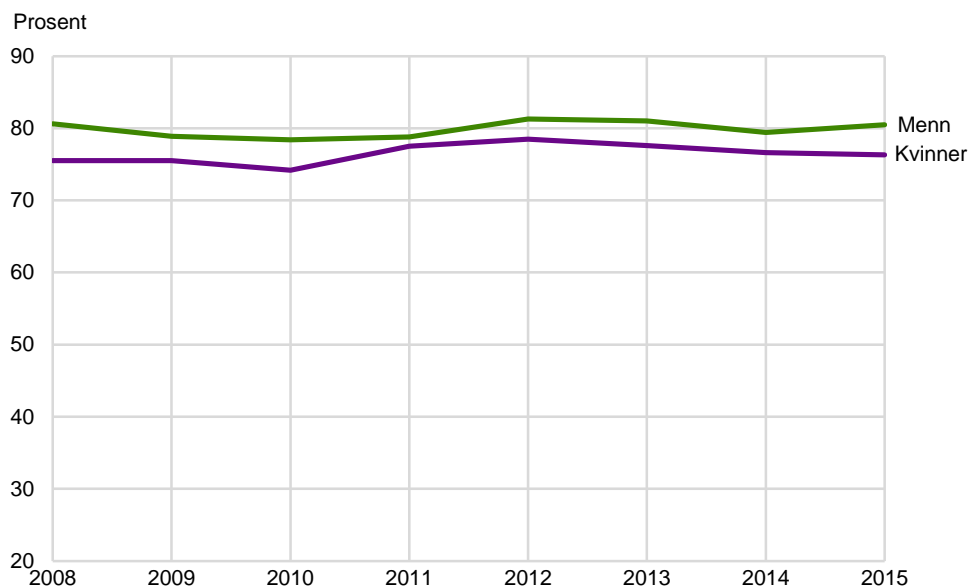
Det er nesten ingen som oppgir at de selv har dårlige muligheter til å lære i arbeidshverdagen. Kun 4 prosent av sysselsatte, eller litt i underkant av 110 000 personer, svarer dette i undersøkelsen. Det store flertallet, nesten 80 prosent av de sysselsatte, oppgir at de har gode læringsmuligheter i sin jobb. Rundt 15 prosent har verken gode eller dårlige muligheter. Andelen på de ulike læringsmulighetsnivåene har vært stabile i åtteårsperioden.

Figur 4.3 Sysselsatte 15-66 år, etter hvilke muligheter de har til å lære nye ting i arbeidshverdagen

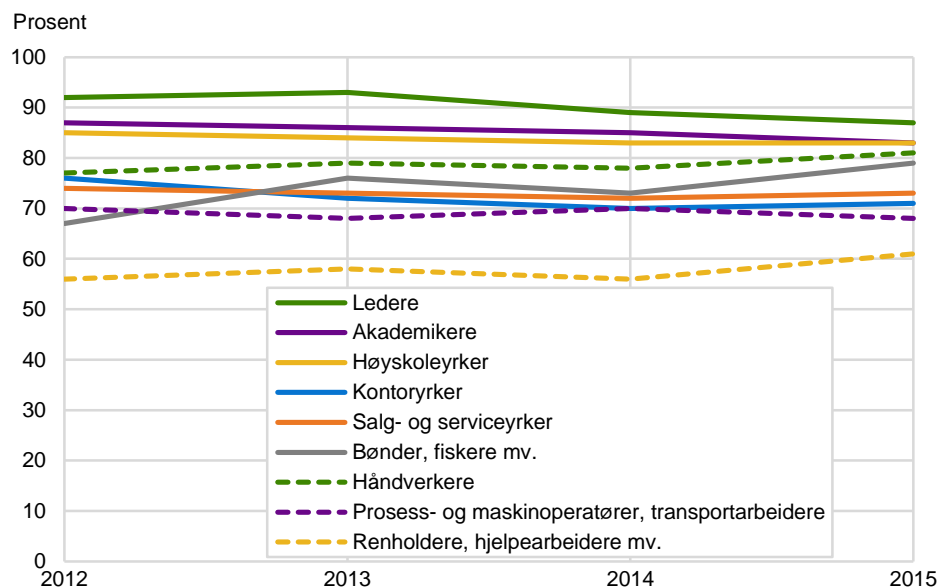
Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Dersom man ser på de som svarer at de har gode muligheter til å lære nye ting, er det en litt større andel blant menn som oppgir dette enn blant kvinner gjennom hele perioden fra 2008 til 2015. Kjønnsforskjellen er noe større enn for jobbkrav.

Figur 4.4 Andel sysselsatte 15-66 år som oppgir at de har gode muligheter til å lære nye ting i arbeidshverdagen

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Som man kan se av Figur 4.5 er det relativt stor variasjon i læringsmuligheter mellom ulike yrkesgrupper. Mens ni av ti i lederyrker har gode muligheter til å lære nye ting, gjelder dette seks av ti i gruppen renholdere og hjelpearbeidere. Yrkesgruppene med de beste mulighetene til å lære i arbeidshverdagen er kompetanseyrker som ledere, akademiske yrker og Høyskoleyrker.

Figur 4.5 Andel sysselsatte 15-66 år som oppgir at de har gode muligheter til å lære nye ting i arbeidshverdagen, etter yrke

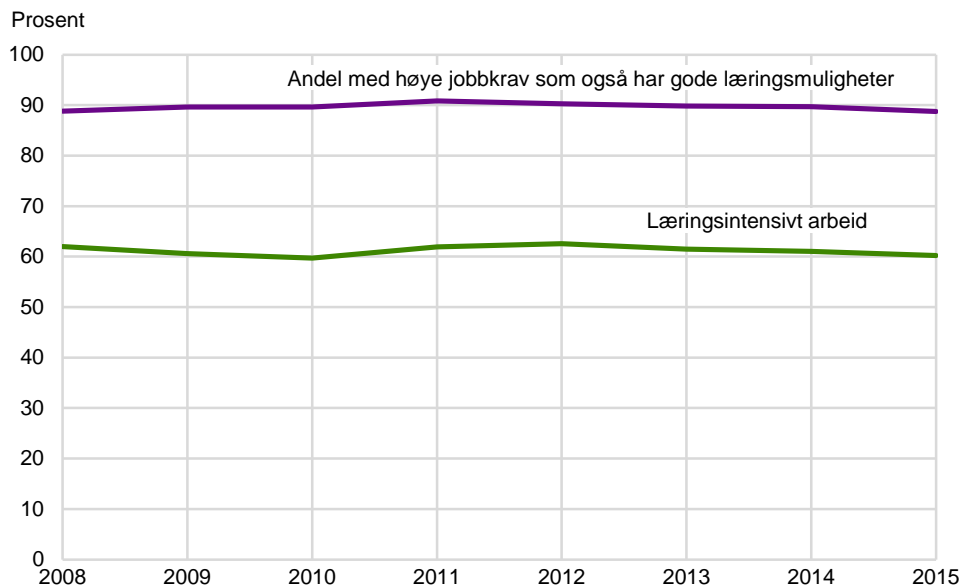
Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

4.3. Tre av fem har læringsintensivt arbeid

I tidligere analyser av datamaterialet fra Lærevilkårsmonitoren brukes begrepet læringsintensivt arbeid når man har en jobb med høye krav til læring og gode muligheter til å erverve kunnskapen og ferdighetene man trenger (se blant annet Nyen, Hagen og Skule 2004). Dersom en person oppgir at det er høye krav til at de lærer nye ting i arbeidshverdagen, og samtidig sier at de har gode muligheter til å lære nye ting kan vi altså si at personen har et læringsintensivt arbeid. Figur 4.6

viser at om lag tre av fem sysselsatte har en læringsintensiv jobbsituasjon, og at denne andelen har ligget på omtrent samme nivå siden 2008.

Figur 4.6 Andel av sysselsatte som har læringsintensivt arbeid, og andel sysselsatte med høye jobbkrav som også har gode læringsmuligheter. 15-66 år

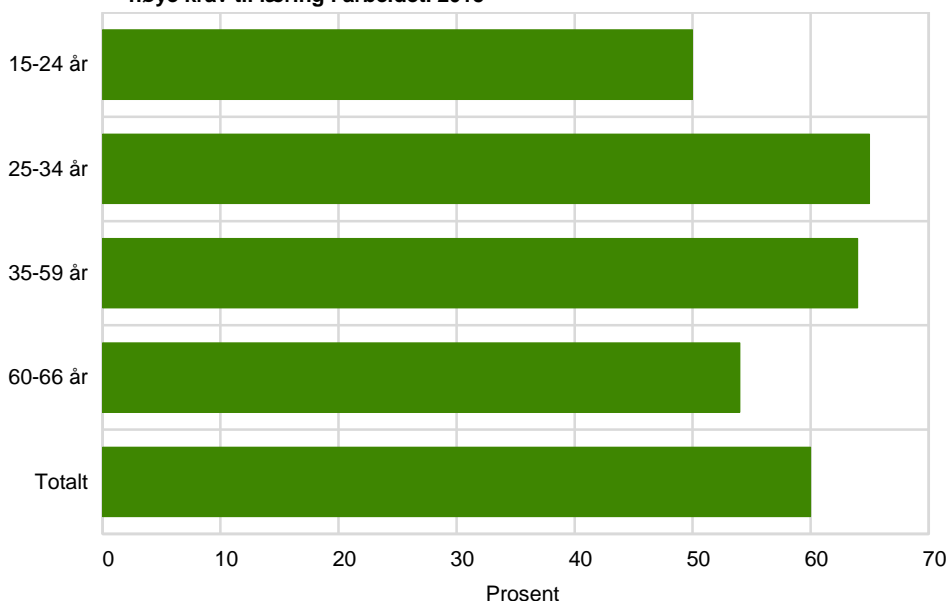

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Figur 4.6 viser også at om lag 90 prosent av dem som oppgir at jobben har høye læringskrav, også mener at de har gode muligheter til å lære. En av ti i gruppen med høye krav til læring, eller rundt 190 000 personer, sier at de har dårlige, eller verken gode eller dårlige muligheter til å lære i jobben.

Det er blant personer i alderen 25 til 34 år vi finner den høyeste andelen med læringsintensivt arbeid. I denne gruppen oppgir 65 prosent at de har høye krav til læring og gode læringsmuligheter. Aldersgruppen 35 til 59 år ligger på omtrent samme nivå, mens den eldste og den yngste aldersgruppen har den laveste andelen med læringsintensivt arbeid. I aldersgruppene 15 til 24 år og 60 til 66 år oppgir henholdsvis 50 prosent og 54 prosent at de har høye læringskrav og gode læringsmuligheter.

Figur 4.7 Andel 15-66 år med gode muligheter til læring i det daglige arbeidet, og som har høye krav til læring i arbeidet. 2015

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

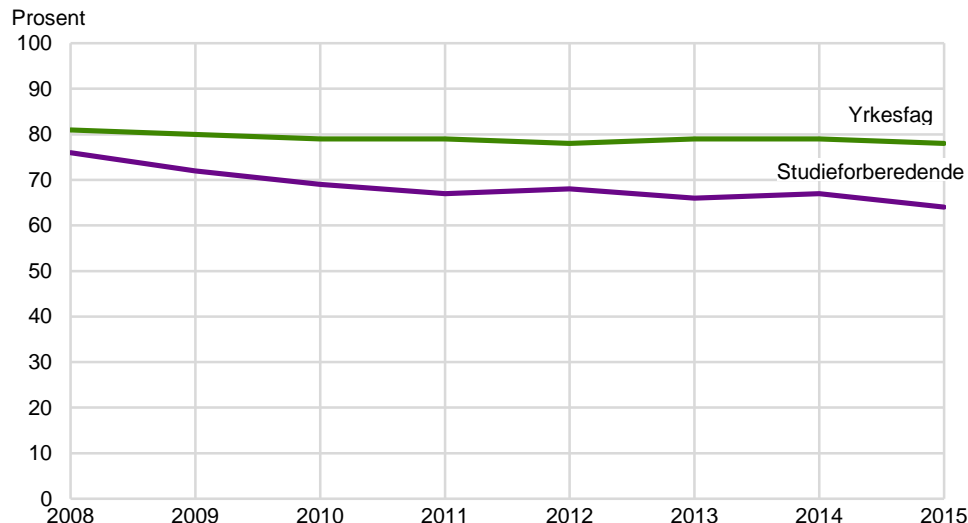
5. Videregående utdanning og deltakelse

I den norske befolkningen i alderen 15 til 66 år, har om lag 40 prosent videregående utdanning som høyeste fullførte utdanningsnivå. Ettersom vi her snakker om befolkningstall for et relativt stort aldersspenn har utdanningssystemet variert en del i perioden der disse har oppnådd sin høyeste utdanning. Man kan imidlertid dele gruppen inn i yrkesfaglige og studieforbereidende videregående utdanning, slik at man kan se likheter og forskjeller mellom disse gruppene.

Blant personer med videregående som høyeste fullførte utdanning i datamaterialet fra Lærevilkårsmonitoren 2015, har om lag 64 prosent yrkesfaglig utdanning, mens 36 prosent har studieforbereidende utdanning. Sistnevnte gruppe kan ha begynt på en høyere utdanning, men de har ikke fullført denne.

Studieforbereidende utdanninger fokuserer gjerne på tilegnelse av teoretisk kunnskap, og ved å fullføre en slik utdanning kvalifiserer man til opptak i høyere utdanning. Yrkesfaglige utdanninger er mer rettet mot praktisk kunnskap som fører fram til et yrke, ofte dokumentert ved fag- eller svennebrev. Per i dag begynner om lag halvparten av et årskull på studieforbereidende utdanninger, mens den andre halvparten starter på yrkesfag. Det er imidlertid langt flere som fullfører studieforbereidende utdanninger, og blant kullet som startet i videregående for første gang i 2009 hadde 55 prosent oppnådd studiekompetanse etter fem år, mens 15 prosent hadde oppnådd yrkeskompetanse, viser den registerbaserte utdanningsstatistikken til Statistisk sentralbyrå. De som tar studiekompetanse begynner i stor grad i høyere utdanning, og i 2014 gikk om lag 45 prosent direkte over fra studieforbereidende videregående opplæring til høyere utdanning.

Figur 5.1 Andelen som er sysselsatt blant personer med videregående utdanning, etter utdanningstype. 15-66 år

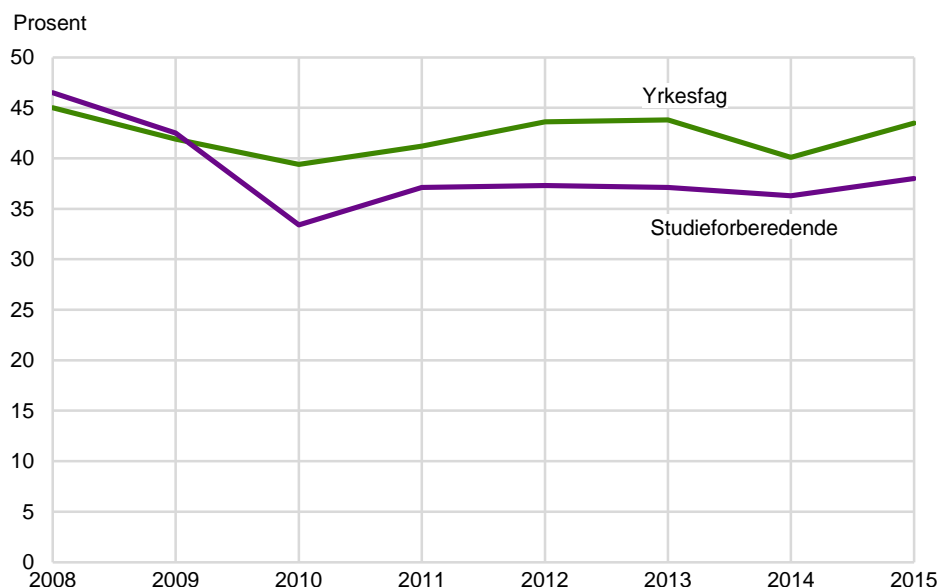
Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Mens studieforbereidende utdanninger hovedsakelig er ment å være et grunnlag til høyere utdanning, er yrkesfagene mer direkte rettet mot arbeidsmarkedet. Dette kan være noe av forklaringen på at personer med yrkesfaglig videregående skole har høyere sysselsettingsgrad enn de som har studieforbereidende utdanning, som Figur 5.1 viser. Forskjellen mellom de to gruppene har økt de siste åtte årene, noe som i stor grad skyldes at andelen som er sysselsatt blant personer med studieforbereidende utdanning har gått ned fra 76 prosent i 2008 til 64 prosent i 2015. I samme periode har andelen sysselsatte blant personer med yrkesfag gått ned fra 81 prosent til 78 prosent. Vi finner en høyere sysselsetting blant personer med yrkesfaglig videregående utdanning innenfor hver av aldersgruppene 15-24 år (69

versus 54 prosent), 25-34 år (83 versus 67 prosent), 35-59 år (84 versus 78 prosent) og 60-66 år (58 versus 54 prosent).

Personer med en yrkesfaglig videregående utdanning deltar oftere i jobbrelatert ikke-formell opplæring enn de som har studieforbereende utdanning. Totalt sett har om lag 36 prosent av yrkesfagutdannede deltatt i løpet av de siste 12 månedene, sammenlignet med 29 prosent av de som har studieforbereende utdanning. Blant sysselsatte er deltakelsen ikke overraskende høyere for begge grupper, og ligger på henholdsvis 44 og 38 prosent i 2015. Forskjellen i deltakelse mellom personer med yrkesfaglig og studieforbereende utdanning ser ut til å ha økt noe de siste åtte årene. I 2008 hadde 45 prosent av de som hadde yrkesfaglig videregående utdanning deltatt i ikke-formell opplæring, mens 47 prosent av personer med studieforbereende hadde deltatt. I 2015 lå deltakelsen blant personer med studieforbereende ni prosentpoeng lavere enn i 2008, mens deltakelsen blant yrkesfagutdannede bare hadde gått ned med ett prosentpoeng i samme periode. Mye av forskjellen mellom yrkesfagutdannede og sysselsatte med studieforbereende videregående utdanning skyldes nok at det blant yngre personer er langt flere yrkesfagutdannede som ikke lenger er i formell utdanning. For aldersgruppen 25-66 år er det i tråd med dette, bare begrensede forskjeller mellom de to gruppene.

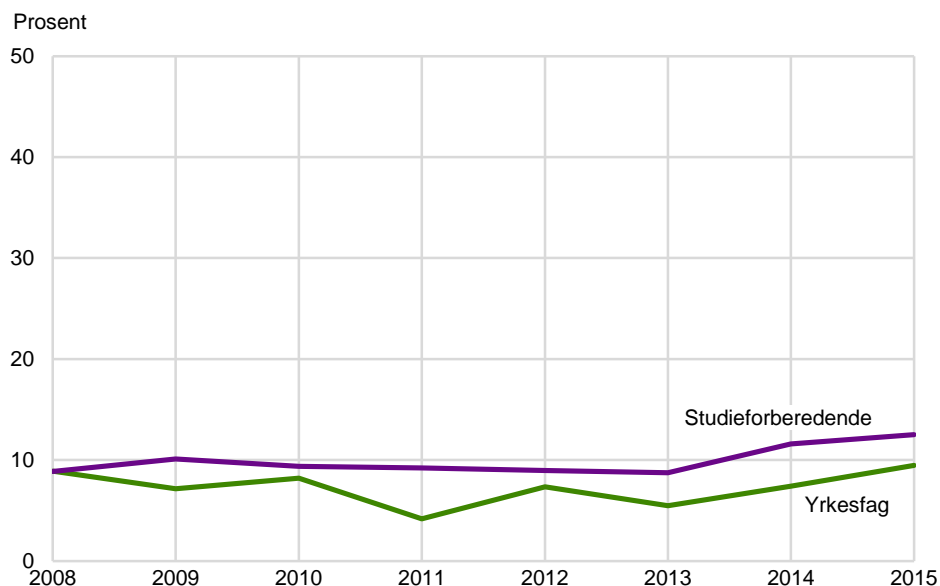
Figur 5.2 Andelen sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring blant personer med videregående utdanning, etter utdanningstype

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Blant ikke-sysselsatte med videregående utdanning er det personer med studieforbereende utdanninger som deltar oftest i jobbrelatert ikke-formell opplæring. Deltakelsen er imidlertid nokså lav for begge grupper, og ligger under 10 prosent i mesteparten av perioden 2008 til 2015.

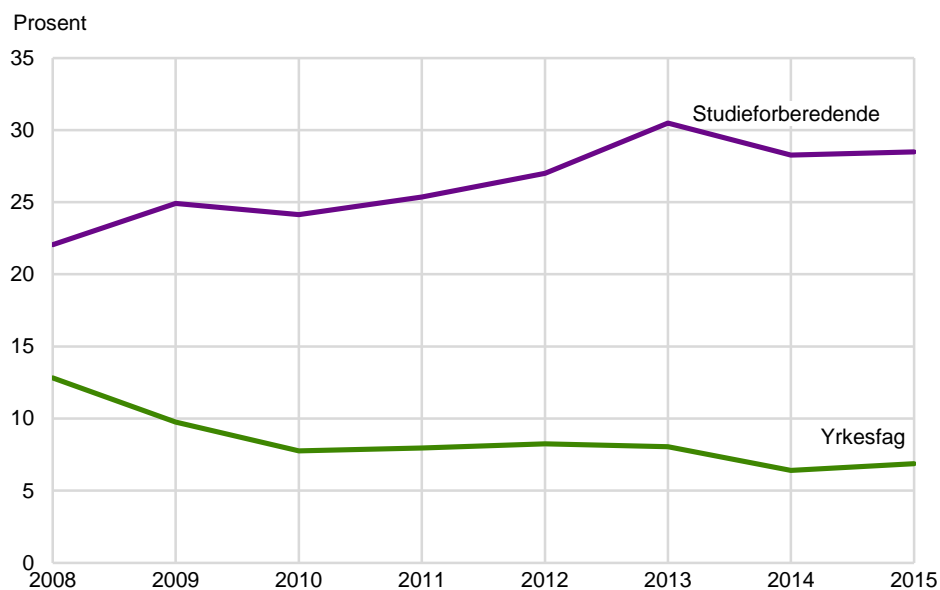
Figur 5.3 Andelen ikke-sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring blant personer med videregående utdanning, etter utdanningstype

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

En av grunnene til at personer med yrkesfaglig videregående utdanning deltar oftere i ikke-formell opplæring, kan være at de i større grad har arbeid som hovedaktivitet. Et uttrykk for dette kan være at vi ser at deltakelsen i formell utdanning er langt høyere blant personer med studieforberedende videregående utdanning. Som Figur 5.4 viser har færre enn en av ti sysselsatte med yrkesfaglig utdanning deltatt i formell utdanning, sammenlignet med nesten en av tre med studieforberedende utdanning. Det er i hovedsak den yngste aldersgruppen som deltar i formell utdanning blant dem som har studieforberedende utdanning, mens deltakelsen er mer jevnt fordelt på de ulike aldersgruppene blant dem som har yrkesfag.

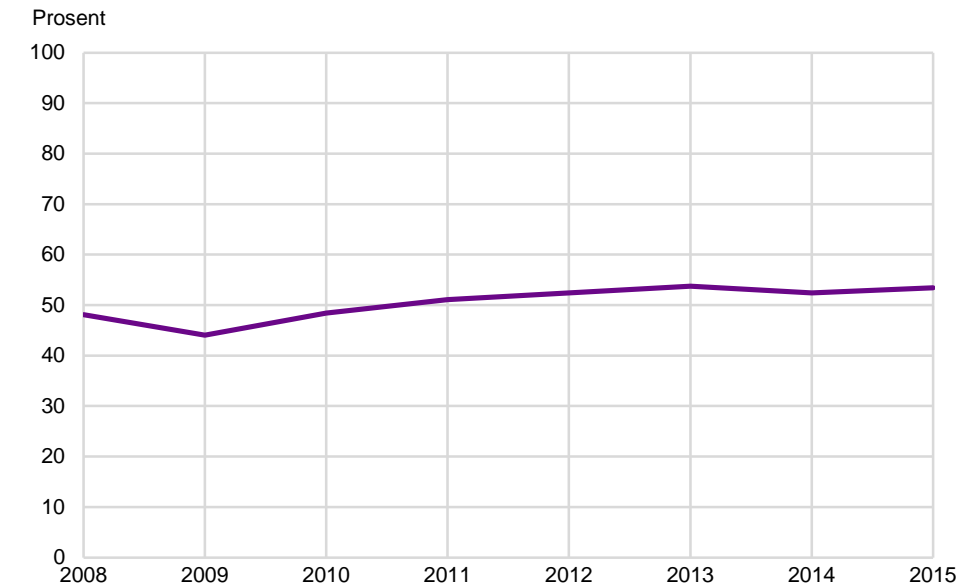
Figur 5.4 Andelen sysselsatte 15-66 år som har deltatt i formell utdanning blant personer med videregående utdanning, etter utdanningstype

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Blant ikke-sysselsatte deltar om lag halvparten av personer med studieforberevende utdanning i formell utdanning. Nesten fire av fem deltakere er i alderen 15 til 24 år.

Figur 5.5 Andelen ikke-sysselsatte 15-66 år med studieforberevende videregående utdanning som har deltatt i formell utdanning

Kilde: Statistisk Sentralbyrå. Lærevilkårsmonitoren.

Referanser

- Berg, Linda (2011): *Høy deltakelse og stort utbytte av uformell læring. Vox-barometeret 2010*. URL: <http://www.vox.no/statistikk-og-analyse/publikasjoner/Hoy-deltakelse-og-stort-utbytte-av-uformell-laring/>
- Bø, Tor Petter og Inger Håland (2015): *Dokumentasjon av Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) etter omleggingen i 2006*. Notater 2015/15. Oslo: Statistisk sentralbyrå
- Eraut, Michael (2004): *Informal learning in the workplace*. Studies in Continuing Education, Volume 26, Issue 2, 2004
- Nyen, Torgeir (2004): *Livslang læring i norsk arbeidsliv. Resultater fra Lærevilkårsmonitoren 2003*. Fafo-rapport 435. Oslo: Fafo
- Nyen, Torgeir, Anna Hagen og Sveinung Skule (2004): *Livslang læring i norsk arbeidsliv. Resultater fra Lærevilkårsmonitoren 2003*. Fafo-rapport 434. Oslo: Fafo
- OECD (2014a): *OECD Skills Strategy Diagnostic Report Norway*. URL:http://skills.oecd.org/developskills/documents/OECD_Skills_Strategy_Diagnostic_Report_Norway.pdf
- OECD (2014b): *OECD Skills Strategy Action Report Norway*. URL:
http://skills.oecd.org/developskills/documents/OECD_Skills_Strategy_Action_Report_Norway.pdf
- Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (1998): *St.meld. nr. 42 (1997-98) Kompetansereformen*.
- Wiborg, Øyvind, Tore Sandven og Sveinung Skule (2011): *Livslang læring i norsk arbeidsliv 2003-2010. Trender og resultater fra Lærevilkårsmonitoren*. Rapport 5/2011. Oslo: NIFU

Vedlegg A: Figurgrunnlag

Figur 2-1 Andelen i befolkningen 15-66 år, som har deltatt i formell utdanning, etter kjønn. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Totalt	18	18	14	15	17	18	15	16
Menn	15	15	12	12	14	14	12	13
Kvinner	22	21	19	18	21	21	19	19

Figur 2.2 Andelen i befolkningen 15-66 år som har deltatt i formell utdanning, etter alder. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
15-24 år	73	71	70	72	75	75	69	72
25-34 år	23	23	22	19	23	25	23	24
35-44 år	12	13	11	9	11	11	10	10
45-54 år	9	8	6	7	7	7	7	5
55-66 år	3	2	1	2	1	1	2	1

Figur 2.3 Andelen i befolkningen 15-66 år som har deltatt i formell utdanning, etter sysselsettingsstatus. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sysselsatte	18	18	15	15	17	18	15	16
Ikke sysselsatte	40	38	38	37	39	39	38	39

Figur 2.4 Antall sysselsatte 25-66 år som har deltatt i formell utdanning, etter kjønn. 2008-2015

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
I alt	232000	235000	200000	185000	213000	227000	211000	202000
Menn	97000	105000	82000	77000	85000	94000	81000	83000
Kvinner	136000	130000	118000	108000	128000	133000	130000	118000

Figur 2.5 Fordeling av deltakere i formell utdanning, etter utdanningsnivå. Sysselsatte 25-66 år. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Med grunnskole	10	8	8	6	7	8	10	6
Med videregående skole	34	33	30	30	30	29	29	31
Med universitet og høyskole	55	59	62	63	63	63	59	62

Figur 2.6 Fordeling av deltakere i formell utdanning, etter utdanningsnivå og alder. Sysselsatte 25-66 år. 2015. Prosent

	25-34 år	35+ år
Med grunnskole	8	6
Med videregående skole	33	28
Med universitet og høyskole	58	66

Figur 2.7 Fordeling av deltakere i formell utdanning, etter høyeste fullførte utdanning og nivå på utdanningen de deltok i siste 12 måneder. Sysselsatte 35-66 år. 2015. Prosent

	Deltagelse siste 12 måneder var ikke i høyere utdanning	Deltagelse siste 12 måneder var i høyere utdanning
Med grunnskole	86	11
Med videregående skole	47	52
Med universitet og høyskole	6	93

Figur 2.8 Fordeling av deltakere i formell utdanning, etter utdanningsnivå og kjønn. Sysselsatte 25-66 år. 2015. Prosent

	Kvinner	Menn
Med grunnskole	7	5
Med videregående skole	26	37
Med universitet og høyskole	65	58

Figur 2.9 Andelen sysselsatte 25-66 år som har deltatt i formell utdanning, etter arbeidstid. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Heltid	10	10	8	8	8	9	8	7
Deltid	15	14	14	12	15	16	16	16

Figur 2.10 Fordeling av deltidssysselsatte 25-66 år som har deltatt i formell utdanning, etter alder og hvorvidt de hovedsakelig betrakter seg som studenter eller yrkesaktive. 2015. Prosent

	25-34 år	35+ år
Betrakter seg hovedsakelig som yrkesaktiv	37	81
Betrakter seg hovedsakelig som student eller skoleelev	63	14
Vet ikke/uoppgitt	0	5

Figur 2.11 Andelen sysselsatte 25-66 år som har deltatt i formell utdanning, etter arbeidstid og kjønn. 2015. Prosent

	Kvinner	Menn
Heltid	10	5
Deltid	14	21

Figur 3.1 Antall personer i alderen 15-66 år, etter deltakelse i ikke-formell opplæring. 2008-2015

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Befolkningen, 15-66 år	3 218 000	3 234 000	3 312 000	3 370 000	3 420 000	3 458 000	3 493 000	3 510 000
Jobbrelatert deltakelse	1 328 000	1 247 000	1 126 000	1 170 000	1 259 000	1 291 000	1 247 000	1 319 000
Ikke jobbrelatert deltakelse	135 000	125 000	1180 00	125 000	137 000	134000	101 000	138 000

Figur 3.2 Andel 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter sysselsettingsstatus. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sysselsatte	51	47	43	45	47	48	45	48
Ikke-sysselsatte	10	9	7	6	8	8	9	10

Figur 3.3 Andel ikke-sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter sysselsettingsstatus. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Helt ledige	28	23	20	24	25	24	27	24
Utenfor arbeidsstyrken	8	7	6	4	6	5	7	7

Figur 3.4 Andel sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter utdanningsnivå. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Grunnskole	34	32	27	29	31	33	29	31
Videregående skole	46	43	38	41	42	42	39	42
Universitet og høyskole	66	62	58	58	60	61	59	60

Figur 3.5 Andel ikke-sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter utdanningsnivå. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Grunnskole	8	8	5	6	6	6	7	8
Videregående skole	9	8	9	6	8	7	9	11
Universitet og høyskole	18	13	10	10	13	11	13	15

Figur 3.6 Andel sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter avtalt arbeidstid. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Alle	51	47	43	45	47	48	45	48
Heltid	55	52	48	49	51	52	49	52
Lang deltid	47	44	39	40	42	44	41	42
Kort deltid	29	24	20	24	26	26	24	25

Figur 3.7 Andel ansatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter ansettelsesforhold. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Fast ansatt	53	49	45	46	49	50	47	49
Midlertidig ansatt	43	39	33	36	41	37	37	38

Figur 3.8 Andel sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter næring. 2015. Prosent

	2015
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	28
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	35
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	38
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	39
10-33 Industri	40
49-53 Transport og lagring	41
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	42
90-99 Personlig tjenesteyting	43
58-63 Informasjon og kommunikasjon	47
85 Undervisning	54
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	54
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	55
86-88 Helse- og sosialtjenester	55
05-09 Bergverksdrift og utvinning	59
64-66 Finansierings- og forsikringsvirksomhet	64
84 Off. adm., forsvar og sosialforsikring	65

Figur 3.9 Andel sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter utvalgte næringer. 2008-2015. Prosent

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
86-88 Helse- og sosialtjenester	51	49	49	52	53	52	55
45-47 Varehandel, motorvognreparasjoner	36	32	34	37	38	37	35
10-33 Industri	38	34	37	39	39	35	40
85 Undervisning	61	57	57	57	56	56	54
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	42	37	42	39	43	41	42

Figur 3.10 Andel sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter yrke. 2008-2015. Prosent

	2012	2013	2014	2015
Alle yrker	47	48	45	48
Militære yrker og uoppgitt	47	46	43	43
Ledere	61	64	56	60
Akademiske yrker	62	60	62	61
Høgskoleyrker	54	58	52	54
Kontoryrker	35	37	35	35
Salg- og serviceyrker	37	37	31	34
Bønder, fiskere mv.	30	31	31	37
Håndverkere	37	39	37	39
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere mv.	31	33	33	37
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	17	20	22	23

Figur 3.11 Sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell utdanning, etter kursstilbyder. Prosent. 2015

	2015
Vet ikke	1
Offentlig skole	6
Privat skole	6
Frivillig org	9
Andre	24
Bedriften	54

Figur 4.1 Sysselsatte 15-66 år, etter i hvor stor grad jobben krever at de lærer nye ting. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
I stor grad	70	68	67	68	69	69	68	68
Verken stor eller liten grad	19	21	22	22	19	21	21	22
I liten grad	10	10	10	9	10	9	9	9

Figur 4.2 Andel sysselsatte 15-66 år som oppgir at jobben i stor grad krever at de lærer seg nye ting, etter kjønn. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Menn	71	69	68	69	70	68	69	69
Kvinner	68	67	65	68	68	69	67	67

Figur 4.3 Sysselsatte 15-66 år, etter hvilke muligheter de har til å lære nye ting i arbeidshverdagen. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Gode muligheter	78	77	76	78	80	79	78	79
Verken gode eller dårlige	16	16	17	16	14	15	16	16
Dårlige muligheter	5	5	4	4	4	4	4	4

Figur 4.4 Andel sysselsatte 15-66 år som oppgir at de har gode muligheter til å lære nye ting i arbeidshverdagen, etter kjønn. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Menn	81	79	78	79	81	81	79	81
Kvinner	76	76	74	78	79	78	77	76

Figur 4.5 Andel sysselsatte 15-66 år som oppgir at de har gode muligheter til å lære nye ting i arbeidshverdagen, etter yrke. 2008-2015. Prosent

	2012	2013	2014	2015
Ledere	92	93	89	87
Akademikere	87	86	85	83
Høyskoleyrker	85	84	83	83
Kontoryrker	76	72	70	71
Salg- og serviceyrker	74	73	72	73
Bønder, fiskere mv.	67	76	73	79
Håndverkere	77	79	78	81
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere	70	68	70	68
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	56	58	56	61

Figur 4.6 Andel av sysselsatte som har læringsintensivt arbeid, og andel av personer med høye jobbkraav som også har gode læringsmuligheter. 15-66 år. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Læringsintensivt arbeid	62	61	60	62	63	62	61	60
Andel med høye jobbkraav som også har gode læringsmuligheter	89	90	90	91	90	90	90	89

Figur 4.7 Andel 15-66 år med gode muligheter til læring i det daglige arbeidet, og som har høye krav til læring i arbeidet. 2015. Prosent

	2015
Totalt	60
60-66 år	54
35-59 år	64
25-34 år	65
15-24 år	50

Figur 5.1 Andelen som er sysselsatt blant personer med videregående utdanning, etter utdanningstype. 15-66 år 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Yrkesfag	81	80	79	79	78	79	79	78
Studieforberedende	76	72	69	67	68	66	67	64

Figur 5.2 Andelen sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbreletert ikke-formell opplæring blant personer med videregående utdanning, etter utdanningstype. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Yrkesfag	45	42	39	41	44	44	40	44
Studieforberedende	47	43	33	37	37	37	36	38

Figur 5.3 Andelen ikke-sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbreletert ikke-formell opplæring blant personer med videregående utdanning, etter utdanningstype. 2008-2015.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Yrkesfag	9	7	8	4	7	5	7	9
Studieforberedende	9	10	9	9	9	9	12	13

Figur 5.4 Andelen sysselsatte 15-66 år som har deltatt i formell utdanning blant personer med videregående utdanning, etter utdanningstype. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Yrkesfag	13	10	8	8	8	8	6	7
Studieforberedende	22	25	24	25	27	30	28	28

Figur 5.5 Andelen ikke-sysselsatte 15-66 år med studieforberedende videregående utdanning som har deltatt i formell utdanning. 2008-2015. Prosent

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
48	44	48	51	52	54	54	52	53

Vedlegg B: Spørreskjema for Lærevilkårsmonitoren 2015

A. DELTAKELSE I FORMELL UTDANNING

Hvis utd105a=2

A1

Har du gått på skole, studert eller vært lærling i løpet av de siste 12 månedene?

Ta med alle utdannings- og opplæringsaktiviteter som gir studiepoeng eller som er en del av grunnskole eller videregående opplæring.

1. Ja gå til A2
2. Nei

A2a

Hva slags utdanning var dette? Var det grunnskole, videregående skole, fagskole, universitet eller høyskole?

1. Grunnskole
2. Videregående skole
3. Fagskole
4. Universitet eller høyskole

Instruks: Folkehøyskole regnes som videregående utdanning

Hvis A2a = 4

A2b

På hvilket nivå var denne utdanningen? Var den på bachelor- eller master-nivå?

1. Bachelor-nivå
2. Masternivå eller høyere (Ta med PhD og doktorgrad)

Instruks: Studenter som har tatt færre studiepoeng enn det som trengs til en bachelorgrad (mindre enn 180 studiepoeng,) skal registreres i bachelor

B. DELTAKELSE I IKKE-FORMELL OPPLÆRING

Hvis utd105=2

B1

Har du deltatt i noen annen form for opplæring, som kurs, seminarer, konferanser o.l. i løpet av de siste 12 månedene?

1. JA
2. NEI

Hvis B1=1

B3

Var noe av dette jobbrelatert opplæring i forbindelse med nåværende eller framtidig jobb?

1. JA
2. NEI

Hvis Sysselsatt (sysstat = 1) og (B3=1 eller utd112=1)

B9a

Så et spørsmål om den siste jobbrelaterte opplæringen du deltok i. Var det bedriften du jobber i, som sto for hoveddelen av denne opplæringen?

1. Bedriften/virksomheten
2. Andre

Hvis B3 =2 eller B9a = 2

B9b

Hvem stod for opplæring - var det...

1. Offentlig skole (f.eks. universitet, høyskole)
2. Privat skole (BI mv.)
3. Frivillig organisasjon (Fagforeninger, studieforbund, folkeuniversitetet ..)
4. ANDRE

Noter navnet på kursleverandøren:

Hvis Ikke sysselsatt (dvs. ledig eller utenfor arbeidsstyrken) og B3=1-2

B9c

Så et spørsmål om den siste opplæringen du deltok i. Hvem stod for opplæring eller instruksjon i dette kurset - var det...

1. Offentlig skole
2. Privat skole
3. Frivillig organisasjon
4. En bedrift
5. ANDRE

Noter navnet på

kursleverandøren: _____

D. UFORMELL LÆRING/LÆRINGSMILJØ PÅ ARBEIDSPLASSEN

Hvis Sysselsatt

D1

Læring skjer ikke bare gjennom kurs og utdanning, men også gjennom det daglige arbeidet og gjennom kontakt med kolleger

Alt i alt, hvor gode eller dårlige muligheter har du til å skaffe deg kunnskaper og ferdigheter gjennom det daglige arbeidet?

Er mulighetene

1. Svært gode
2. Ganske gode
3. Verken gode eller dårlige
4. Ganske dårlige
5. Svært dårlige
6. VET IKKE

Hvis Sysselsatt

D2

I hvilken grad krever jobben din at du stadig må lære deg noe nytt eller sette deg inn i nye ting?

1. I svært stor grad
2. I ganske stor grad
3. Verken stor eller liten grad
4. I ganske liten grad
5. I svært liten grad
6. VET IKKE

Figurregister

Figur 2.1	Andelen i befolkningen 15-66 år, som har deltatt i formell utdanning, etter kjønn.....	9
Figur 2.2	Andelen i befolkningen 15-66 år som har deltatt i formell utdanning, etter alder ¹	10
Figur 2.3	Andelen i befolkningen 15-66 år som har deltatt i formell utdanning, etter sysselsettingsstatus	11
Figur 2.4	Antall sysselsatte 25-66 år som har deltatt i formell utdanning, etter kjønn	12
Figur 2.5	Fordeling av deltakere i formell utdanning, etter utdanningsnivå. Sysselsatte 25- 66 år.....	13
Figur 2.6	Fordeling av deltakere i formell utdanning, etter utdanningsnivå og alder. Sysselsatte 25-66 år. 2015.....	13
Figur 2.7	Fordeling av deltakere i formell utdanning, etter høyeste fullførte utdanning og nivå på utdanningen de deltok i siste 12 måneder. Sysselsatte 35-66 år. 2015	14
Figur 2.8	Fordeling av deltakere i formell utdanning, etter utdanningsnivå og kjønn. Sysselsatte 25-66 år. 2015.....	14
Figur 2.9	Andelen sysselsatte 25-66 år som har deltatt i formell utdanning, etter arbeidstid	15
Figur 2.10	Fordeling av deltidsysselsatte 25-66 år som har deltatt i formell utdanning, etter alder og hvorvidt de hovedsakelig betrakter seg som studenter eller yrkesaktive. 2015	16
Figur 2.11	Andelen sysselsatte 25-66 år som har deltatt i formell utdanning, etter arbeidstid og kjønn. 2015	16
Figur 3.1	Antall personer i alderen 15-66 år, etter deltakelse i ikke-formell opplæring	17
Figur 3.2	Andel 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter sysselsettingsstatus	18
Figur 3.3	Andel ikke-sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter sysselsettingsstatus	18
Figur 3.4	Andel sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter utdanningsnivå.....	19
Figur 3.5	Andel ikke-sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter utdanningsnivå.....	19
Figur 3.6	Andel sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter avtalt arbeidstid.....	20
Figur 3.7	Andel ansatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter ansettelsesforhold	20
Figur 3.8	Andel sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter næring. 2015	21
Figur 3.9	Andel sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter utvalgte næringer	22
Figur 3.10	Andel sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring, etter yrke	22
Figur 3.11	Sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell utdanning, etter kurstilbyder. 2015	23
Figur 4.1	Sysselsatte 15-66 år, etter i hvor stor grad jobben krever at de lærer nye ting	24
Figur 4.2	Andel sysselsatte 15-66 år som oppgir at jobben i stor grad krever at de lærer seg nye ting	25
Figur 4.3	Sysselsatte 15-66 år, etter hvilke muligheter de har til å lære nye ting i arbeidshverdagen	25
Figur 4.4	Andel sysselsatte 15-66 år som oppgir at de har gode muligheter til å lære nye ting i arbeidshverdagen	26
Figur 4.5	Andel sysselsatte 15-66 år som oppgir at de har gode muligheter til å lære nye ting i arbeidshverdagen, etter yrke	26
Figur 4.6	Andel av sysselsatte som har læringsintensivt arbeid, og andel sysselsatte med høye jobbkrav som også har gode læringsmuligheter. 15-66 år	27
Figur 4.7	Andel 15-66 år med gode muligheter til læring i det daglige arbeidet, og som har høye krav til læring i arbeidet. 2015	27
Figur 5.1	Andelen som er sysselsatt blant personer med videregående utdanning, etter utdanningstype. 15-66 år.....	28
Figur 5.2	Andelen sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring blant personer med videregående utdanning, etter utdanningstype	29
Figur 5.3	Andelen ikke-sysselsatte 15-66 år som har deltatt i jobbrelatert ikke-formell opplæring blant personer med videregående utdanning, etter utdanningstype	30
Figur 5.4	Andelen sysselsatte 15-66 år som har deltatt i formell utdanning blant personer med videregående utdanning, etter utdanningstype	30
Figur 5.5	Andelen ikke-sysselsatte 15-66 år med studieforberedende videregående utdanning som har deltatt i formell utdanning	31

Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Akersveien 26, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

ISBN 978-82-537-9276-7 (trykt)
ISBN 978-82-537-9277-4 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

ISBN 978-82-537-9276-7

9 788253 792767

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway